

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra sociální patologie a sociologie

Problematika prostituce na Vlašimsku

Bakalářská práce

Autor: Michaela Havelková
Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor: Sociální patologie a prevence
Vedoucí práce: PhDr. Josef Kasal, Ph.D.

Univerzita Hradec Králové

Pedagogická fakulta

Zadání bakalářské práce

Autor:	Michaela Havelková
Studijní program:	B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor:	Sociální patologie a prevence
Název závěrečné práce:	Problematika prostituce na Vlašimsku
Název závěrečné práce AJ:	Problems of prostitution in Vlašim district

Cíl, metody, literatura, předpoklady: Bakalářská práce se věnuje tématu prostituce, především pak této problematice ve vlašimském regionu. V první řadě přibližuje pojem prostituce, její formy a typy, právní, kriminální a zdravotní aspekty. Dále se zabývá současnou situací prostituce v České republice a zvláště na Vlašimsku, uvádí možné příčiny vzniku prostitutivního chování a případnou možnost prevence dětské prostituce. Průzkum, jenž je součástí práce, je zaměřen na postoje a vnímání prostituce obyvateli Vlašimska a na zmapování situace v oblasti prostituce v tomto regionu.

Garantující pracoviště:	Katedra sociální patologie a sociologie, Pedagogická fakulta
Konzultant:	PhDr. Josef Kasal, Ph.D.
Oponent:	prof. PhDr. Blahoslav Kraus, CSc.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne

Michaela Havelková

Poděkování

Zde bych chtěla poděkovat svému vedoucímu práce panu PhDr. Josefu Kasalovi Ph.D., za cenné rady a připomínky poskytované během tvorby bakalářské práce.

Anotace

HAVELKOVÁ, Michaela. Problematika prostituce na Vlašimsku. Hradec Králové: Pedagogická fakulta univerzity Hradec Králové 2014. s. 57. Bakalářská práce

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku prostituce. Pro korektní interpretaci, pochopení a kvalitnější posouzení výsledné zprávy průzkumu, který je součástí práce, je nutné a nezbytné danou oblast nejprve přiblížit. Jednotlivé kapitoly jsou proto věnovány rozboru tohoto tématu a postupně problematiku prostituce podkrývají a osvětlují.

V první kapitole je definován pojem prostituce, její podoby a projevy, následují kapitoly, které se věnují vymezení forem a typů prostituce, typologii osob pohybujících se v prostitučním prostředí, deskripci prostituce jako sociálně patologického jevu a sociálně patologických jevů s ní souvisejících. Další kapitoly se zaměřují na právní, kriminální a zdravotní aspekty prostituce, na kompetence samosprávních celků v dané problematice, na potenciální příčiny a eventuelní možnosti prevence prostituce. Následující kapitola poskytuje informace o organizacích, které se soustředí na prostituční prostředí, jež se specializují na snížení rizik spojených s prostitucí či zahrnují mimo jiné také služby prostituujícím osobám. Závěrečné kapitoly se zabývají současným stavem prostituce v České republice a zvláště pak ve vlašimském regionu. Následuje vlastní průzkum zjišťující, jak lidé žijící na Vlašimsku prostituci vnímají, jaké postoje vůči této problematice zauímají, a zároveň mapuje prostituční situaci v tomto regionu.

Klíčová slova: prostituce, kriminalita, legalizace, sociálně patologický jev

Obsah

Úvod.....	7
1 Vymezení pojmu prostituce	9
2 Profil osob pohybujících se na prostituční scéně.....	10
2.1 Typologie prostitutek	10
2.2 Typologie zákazníků	11
3 Formy a typy prostituce	12
3.1 Formy prostituce dle subjektu	12
3.2 Formy prostituce z hlediska prostředí	14
4 Současný stav prostituce v České republice.....	15
5 Prostituce ve Vlašimském regionu.....	17
5.1 Mravnostní kriminalita na Vlašimsku v historickém kontextu	17
5.2 Současná situace prostituce na Vlašimsku	19
6 Prostituce jako sociálně patologický jev	20
6.1 Nejčastější sociálně patologické jevy s prostitucí související	21
7 Sociální aspekty prostituce	22
7.1 Právní aspekty prostituce	23
7.2 Kriminální aspekty prostituce	24
7.3 Zdravotní aspekty prostituce	27
8 Kompetence samospráv v regulaci prostituce	30
9 Rizikové chování v dospívání	32
10 Možné příčiny prostitutivního chování.....	36
11 Prevence dětské prostituce	38
12 Organizace zabývající se prostitucí	40
13 Průzkum postojů a vnímání prostituce obyvateli Vlašimska	43
Závěr.....	58
Seznam použitých informačních zdrojů	61
Přílohy	I-VIII

Úvod

Prostituce je bezesporu jedním z témat, na které je nahlíženo různými pohledy a které v každém z nás vyvolává řadu otázek a kontroverzních názorů. Je předmětem mnoha diskuzí, jež se mimo jiné zabývají také tím, jakým způsobem k prostituci přistupovat z hlediska celé společnosti. Jak uchopit tuto problematiku, přijmout ji jako (nutný) fakt, nedílnou součást lidského společenství a neztratit přitom určitou mravnost, morálku, důstojnost, lidství? Necháme-li plynout a volně působit animálnost, pudovost v nás, bez vytyčení určitých hranic, které určí, co je veřejně přípustné a co nikoli, postavíme se tím na roveň zvířat, jež jednají převážně instinktivně bez přítomnosti a možnosti prožití vyšších citů. Oblast prostituce je tedy nutno vnímat jako něco vskutku specifického, individuálního a tímto k tomuto tématu také přistupovat.

Cílem práce je poskytnout základní informace o problematice prostituce, zjistit a popsat reálný stav prostitučního prostředí u nás, především pak ve Vlašimském regionu a současně zdůraznit fakt, že jde v mnoha případech o společensky nebezpečnou a protizákonnou činnost (obchodování s lidmi, kuplířství, atd.). Průzkum byl zacílen na to, jak lidé žijící na Vlašimsku otázku prostituce vnímají a jaké stanovisko k tomuto tématu zastávají. Na základě mnoha rozhovorů vedených během průzkumu bylo rovněž možno dokreslit a poodkrýt stav a situaci prostituce v regionu.

Prostituční scénérie je prostředím extrémních situací a podmínek – na jedné straně se zde nachází jedinci, jimž prostituce přináší obrovské zisky, na straně druhé jsou tu lidé, kteří přežívají v kritických podmínkách, riskují své zdraví i svůj život. Faktem je, že prostituce se projevuje v různých podobách a přístupech v téměř každé lidské společnosti napříč celou historií lidstva. Bude-li poptávky, bude nabídky a naopak.¹ Budou-li lidé vnímat sex pouze jako prostředek k uspokojení tělesných potřeb, jen jako příjemnou sportovní aktivitu, bude mít i prostituce širší pole působnosti.

Na základě historických zkušeností s prostitucí se v jednotlivých časových etapách lidských dějin projevovaly různé přístupy a postoje k ní. V některých údobích, kdy byl komerční sex tvrdě postihován a sankcionován, se přesunula prostituce pod povrch „slušné“ a morální společnosti, do prostředí organizovaného zločinu, byla utajována, leč žila dále svým životem. Oproti tomu, byla-li prostituce zlegalizována, mohla být alespoň určitým způsobem zároveň regulována a snadněji korigována, především co se šíření pohlavních nemocí a zacházení s prostituujícími týče. Legalizace spolu s regulací by tedy alespoň částečně mohla přispět k lepšímu zmapování prostituční scény. Na druhou stranu jen naivní člověk může věřit tomu, že se v této oblasti vyskytují převážně lidé, kteří jsou zodpovědní, čestní a téměř všichni budou respektovat stanovená pravidla (ne jinak je tomu v jiných oblastech lidského bytí a to s vyšší tendencí k jisté mravnosti a moralitě).²

¹ srovnej: **Bártlová, Sylva.** *Sociální patologie*. Brno: 1. vydání. Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně, 1998. str. 19. ISBN 80-7013-259-0

² srovnej: ZVĚŘINA, Jaroslav: Prostituce: poznámky ze sexuologického hlediska. In: TRUHLÁŘOVÁ, Zuzana; DVOŘÁKOVÁ Stanislava. *Sociální aspekty sexuálního komerčního zneužívání*. Hradec Králové: Miloš Vognar – M a V, 2004, str. 16 – 17. ISBN 80-86771-05-9

1 Vymezení pojmu prostituce

Výraz prostituce má původ v latinském „prostituere a vystihovalo nabídku k veřejnému smilstvu. Tak jak vnímáme slovo prostituce, prostitut či prostitutka dnes, v současném slova smyslu, začalo se tohoto pojmu užívat až v pozdním středověku.³ Z tohoto období také vesměs v nezměněném stavu pochází i dnešní formy prostitutce (viz kapitola Formy a typy prostituce). Dnes je tento pojem chápán jako poskytnutí sexuálních služeb za úplatu či jinou formu odměny, stejně tak za protislužbu, protekci nebo protěžování. Vztah mezi prostituující osobou a jejím klientem je veskrze a čistě neosobní. Prostituce je součástí téměř každého lidského společenství a objevuje se v každém čase, v celé historii lidstva. Ač se společnost stavěla k tomuto jevu buďto benevolentněji, kdy byla legalizována či striktněji, kdy byla tvrdě postihována a sankcionována přísnými tresty, nikdy se nezdařilo tento jev skutečně vymýtit. S prostitucí rovněž úzce souvisí promiskuita a často emoční apatie a oploštělost.⁴

V řadě vyspělých zemí je v současnosti komerční sex vnímán jako jev sociálně patologický, zároveň se přiřazuje k těm nejrozšířenějším. Tento pohled je dán sociálními normami a zvyklostmi preferujícími v konkrétní společnosti. Pokud posuzujeme projevy života (v podstatě všeho kolem nás) přísněji, bude se více jevů a situací objevovat za vytyčenými hranicemi daných norem. Posuneme-li hranice dále od sebe, budeme-li většinu skutečností vnímat jako normální, nezbude toliko prostoru vlastnímu i společnému chápání, nahlížení na jevy a skutečnosti jako na anomální.⁵

³srovnej: VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, str. 9. ISBN 978-80-247-2218-4

⁴ srovnej: CAPPONI, Věra; HAJNOVÁ, Růžena; NOVÁK, Tomáš. *Sexuologický slovník*. Praha: Grada, 1994, str. 109. ISBN 80-7013-259-0

⁵ srovnej: BÁRTLOVÁ, Sylva. *Sociální patologie*. 1. vydání. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně, 1998, str. 23. ISBN 80-7013-259-0

2 Profil osob pohybujících se na prostituční scéně

Hlavními aktéry prostitučního prostředí jsou prostituující jedinci a jejich zákazníci. V následujícím textu se zaměříme na typologii těchto osob a jejich členění.

2.1 Typologie prostitutek

Profesionálně prostituující osoby – provozování sexuálních služeb je pro ně plnohodnotnou prací. Zpravidla si udržují určitý odstup, určují si vlastní zásady a meze, za které by nebyli ochotni zajít, například odmítnutí poskytovat některé sexuální praktiky, stanovení si dané ceny a „pracovní“ doby apod. Lze říci, že jde často o emočně ploché jedince, kteří nejsou schopni příliš hlubokých citových vazeb. Jsou díky této činnosti emancipované, ekonomicky nezávislé. Tento typ prostituujících osob pracuje v privátech, bytech, salónech, eskortech či hotelích, vydělávají si téměř samy na sebe, bez nutné spolupráce s dalšími na nich se přiživujícími jedinci.

Poloprofesionálně prostituující osoby – poskytování sexuálních služeb vnímají jako dočasný, prozatímní přivýdělek, jako vedlejší zaměstnání. Vymezují si pravidla, za kterých prostituci vykonávají (doba a způsob) často je však za výhodnější nabídku či přívětivost samy porušují. Přiživují se na nich další osoby – pasák, rodina, apod., často jsou závislé na drogách nebo jsou závislé jiným způsobem, osobnostně. Tito jedinci pracují jak venku na ulicích, tak v bytech, hotelích, salónech, barech apod. Tato skupina prostituujících jedinců je nejpočetnější.

Osoby prostituující amatérsky – jedná se o osoby, jež provozují prostituci občasně, z důvodu tíživé životní situace. V rámci této skupiny můžeme rozlišit dvě kategorie: jednou z nich jsou mladé osoby, které prchají z domova nebo z výchovného ústavu. Ty jsou v otázce zdravotních rizik plynoucích z prostituce zpravidla lehkomyšlné, komerční sex poskytují za finanční odměnu,

drogy nebo jen za místo v pro ně důležité partě. Druhou kategorií tvoří postarší ženy, které tímto způsobem buďto řeší finanční tíseň nebo hledají určité rozptýlení a zábavu. Často se pohybují ve společnosti, na tanečních zábavách, v hernách a barech, kde mají možnost spontánně se seznámit s potencionálními zákazníky. Nebrání se tomu, pokud jim někdo za „obveselení“ nabídne finanční hotovost či jinou protihodnotu. Při sexu se obvykle nechrání a jsou ochotné praktikovat i nebezpečné formy sexu.

2.2 Typologie zákazníků

Experimentátor – tento typ klienta má touhu po nových netradičních zážitcích. Často se svými neotřelými zkušenostmi chlubí před přáteli a známými. Zákazník – experimentátor může sex vnímat jako sportovní aktivitu, která mu přináší nejen pocit slasti, ale i určitého dobrodružství. Někdy může jít o člověka s ojedinělou zkušeností podněcenou kamarády například při oslavě narozenin apod.

Konzument – je člověk, který vyhledává nezávazný sexuální vztah, bez citové zaangażovanosti. Sex pro něj představuje způsob ventilace nebo relaxace.

Pacient – člověk s abnormálním sexuálním apetitem, s možnou závislostí na sexu nebo s určitou sexuální dysfunkcí. Rovněž může jít o člověka preferujícího neobvyklou sexuální praktiku, o které se ostýchá mluvit se svojí partnerkou, tento problém však opadá před prostituující osobou.

Romantik – spíše než o pohlavní styk, jde tomuto člověku o bližší poznání prostituující osoby a o vzájemnou komunikaci. Může mít rovněž snahu pomoci k návratu do spořádaného způsobu života. Je tu možnost hlubší citové vazby ze strany klienta, což je pro něj velmi nákladnou záležitostí.⁶

⁶ srovnej: WEISS, Petr a kolektiv. *Sexuologie*. 1. vydání. Praha: Grada, 2010, str. 642 - 643. ISBN 978-80-247-2492-8

3 Formy a typy prostituce

Formy prostituce lze klasifikovat dle několika aspektů. Z pohledu práva můžeme rozlišit prostituci veřejnou a legální a prostituci skrytou a nelegální.⁷ Další možná dělení jsou: z hlediska subjektu, tedy osob, které prostituují a z hlediska prostředí, ve kterém je činnost vykonávána.

3.1 Formy prostituce dle subjektu

Zaměříme-li se na osobu, která placené sexuální služby nabízí, jedná se o členění prostituce dle subjektu. V rámci této kategorie hovoříme o prostituci ženské mužské nebo dětské.

Prostituce zletilých žen a mužů

V současné době jsou stále častěji nuceni poskytovatelé sexuálních služeb plnit požadavky zvyšujícímu se počtu klientů s perverzními, sado-masochistickými a jinak deviantními sklony v sexuální sféře. Zároveň přibývá lidí, kteří si prostitucí zlepšují svou finanční situaci. Nabídku amatérsky prostituujících je možné objevit téměř v každém časopise a v každých novinách, a zdá se, že bez většího pohoršení společnosti. Další tendencí je vzrůstající zájem o mladé prostituující muže stran dobře zajištěných žen.⁸

Prostituce dětská

Prostituce dětí je specifickou formou komerčního sexuálního zneužívání dětí. Pojem dítě v tomto případě definujeme jako osobu mladší 18 let. Problematika dětské prostituce se týká především zemí, jako jsou Indie, Thajsko, Laos, Brazílie, Čína a další. Velkou roli v rozkvětu tohoto fenoménu v těchto zemích hrají kultura a životní styl, v nichž se projevuje zálibení v placených sexuálních službách. Jelikož je dětská prostituce závažným, amorálním trestným činem, má velice utajovanou a organizovanou formu. V oblasti dětské prostituce můžeme dále specifikovat odlišnosti mezi prostitucí dívek a prostitucí chlapců.

⁷ srovnej: ONDREJKOVIČ, Peter. *Sociálna patológia*. 2. rozšířené vydání. Bratislava: VEDA, 2001, str. 158. ISBN 80-224-0685-6

⁸ srovnej: BORNEMAN, Ernest. *Encyklopedie sexuality*. Praha: VICTORIA PUBLISHING, 1990. str. 466 – 477. ISBN 80-85605-17-1

Dívky nejčastěji prostituuji na ulicích, v barech, v hotelových pokojích, v salonech a v bytech. Prostituujiící chlapi se rozlišuji podle toho, zda poskytují spíše heterosexuální prostituci, která je vykonávána povětšinou v privátech a bytech či homosexuální prostituci, která je rozšířenější na ulicích. U mladičkových prostitutů jsou převažující klientelou postarší muži s homosexuální orientací. Velmi časté je rovněž využití prostituujiících chlapců v pornografických materiálech. Přestože média udávají informace o tom, že chlapecká prostituce je výraznější ve velkoměstech a dívčí dominuje v pohraničí, dá se říci, že je v těchto oblastech zastoupena chlapi i dívkami stejnou měrou. Věk dětí, které prostituuji, se dle mezinárodních statistik pohybuje mezi 12 až 18 rokem, u chlapců provozujících homosexuální prostituci je nejčteněji uváděn věk 17 – 20 let.

Specifikovat lze ty, kdož dětskou prostituci využívají. Jsou to:

- osoby pedofilní – velmi rozšířenou cestou, kde tito jedinci vyhledávají potencionální oběti, je internet
- osoby, které často cestují za prací a dětské prostituce využívají pro snadnou dostupnost – jsou to například obchodníci cestující pracovně do zahraničí, řidiči dálkové dopravy, lidé pohybující se v armádní složce nebo nevyrovnaní jedinci, kteří nemají dostatek financí na zaplacení erotických služeb dospělých osob
- osoby na vyšším společenském postu, jehož využívají nebo osoby, které zneužívají své pozice v rámci zaměstnání (policie, armáda apod.) – častými oběťmi jsou chudé děti z ulice nebo děti imigrantů
- osoby přímo figurující na prostituční scéně – ti, kdož se pohybují v prostitučním prostředí či osoby, které s osobami z tohoto prostředí kooperují.⁹

⁹ srovnej: VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, str. 82. ISBN 978-80-247-2218-4

3.2 Formy prostituce z hlediska prostředí

Z hlediska prostřední členíme prostituci do pěti základních kategorií:

pouliční a silniční prostituce – tento typ je nejproblémovější. Převažuje zde počet osob nižšího věku a nižší intelektuální úrovně. Osoby provozující prostituci na ulici jsou svolnější k různým sexuálním praktikám, které poskytují téměř komukoli a v jakémkoli prostředí i podmínkách. Ve zvýšené míře se zde projevuje majetková a násilná trestná činnost. Mnoho takto prostituujících je závislých na drogách, je zde vysoké riziko přenosu pohlavních nemocí, které se zde objevují častěji než u prostituce provozované v jiném prostředí. Jde o nejlevnější, nejrychlejší a anonymní formu.

barová prostituce – s touto formou je úzce propojena organizovaná kriminalita. V barech, „masážních“ salonech, nočních klubech apod. pracují často, i když ne vždy, osoby, které byly nečestným způsobem zláhány do zahraničí a následně donuceny k sexuálním službám. V případě nucené prostituce dochází mnohdy k znásilnění, vydírání a dalším trestným činům.

bytová prostituce – v poslední době se u nás hojněji rozšířil počet osob – žen, mužů i dětí, které poskytují komerční sex v soukromých bytech. S touto formou je spojena majetková kriminalita a ohrožení mravní výchovy dětí, které jsou často při provozování prostituce přítomny.

hotelová prostituce – společenský post prostituujících osob je dán úrovní hotelů a zákazníků. Obvykle však jde o poměrně vzdělané osoby s příjemným společenským vystupováním. Častými zákazníky jsou cizinci. Z tohoto typu prostituce mají zisk také další osoby pracující v hotelu.

privátní prostituce – je poskytována v soukromí většinou nadstandardně zařízených bytů, často velmi dobře zajištěnými jedinci, kteří jsou schopni svého klienta reprezentativně doprovázet na veřejných akcích. Takto prostituující ženy a muži mají obvykle několik stálých zákazníků.¹⁰

¹⁰ srovnej: CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1. vydání. Praha: Portál, 2003, str. 63 – 64. ISBN 80-7178-739-6

4 Současný stav prostituce v České republice

O rozšířnosti prostituční scény v České republice není možné získat stoprocentně spolehlivé poznatky. Poodkryta a zmapována je pouze určitá oblast prostitučního prostředí.

V počátcích 90. let minulého století byl zaznamenán obrovský nárůst komerčního sexu, což bylo spjato s otevřením hranic České republiky. Časem se situace stabilizovala a zmírnila. Nejvíce prostituujících osob se vyskytovalo v pohraničních oblastech sousedících zejména s Německem, a ve velkých městech, převážně v Praze. Ze severních Čech se prostituce postupně přesunula do jižních Čech a na jižní Moravu. K dalšímu rozšíření došlo transformací dříve fungujících malých „domáckých klubů“ do tak zvaných hypermarketů. Sex v tomto prostředí je postaven na úroveň dalších zde nabízených služeb a jiného možného vyžití jako jsou např. kasina, taneční zábavy, masáže apod. Na rozdíl od původních malých sex-klubů, zde mezi poskytovatelkami sexuálních služeb panuje rivalita a konkurenční boj. Prostitující jsou tu více závislé na osobě, která jim zajišťuje příjem a klientelu.

V současné době stoupá tolerance vůči odlišným způsobům chování v oblasti sexuality. To se bezesporu týká i prostituce. Přijímání a osvojování si sexuálních a erotických norem získávaných v procesu socializace již nemá takový vliv a význam jako v časech předešlých. Zároveň se stále rozšiřují hranice normality, chápání toho, co je normální a s tím spojené i hranice morality.

Další tendencí je přesun prostituce z ulic a venkovního prostředí do privátů, bytů, hotelů, zkrátka do vnitřních prostor. K tomuto přispívá i pravomoc samospráv, které mohou vyhláškami veřejné prostituování zamezit. V neposlední řadě se podstatně zvýšil počet prostituujících osob, převážně žen z exotických zemí, jakými jsou např. Thajsko, Filipíny, Mongolsko, Brazílie. Tyto jsou klasicky

doplněny prostitutkami ze zemí bývalého Sovětského svazu a zemí východní Evropy. Obrovský význam v dění a trendech v prostitučním prostředí má globalizace a rozvoj komunikačních technologií.¹¹

Za rok 2009 byla Ministerstvem práce a sociálních věcí publikována statistika, která poukazuje na nárůst případů sexuálního zneužívání dětí – celkem o 95 případů. Jelikož jde o velice utajovanou a skrývanou oblast, jen nepatrný zlomek takového zacházení s dětmi je odhalen a tedy i řešen. Odborníci uvádějí, že ročně je zanedbáváno, týráno a sexuálně zneužíváno na 20 – 40 tisících dětských obětí (viz Přílohy - tabulka statistik č. 1).¹²

Magistrát hlavního města Prahy podal již poněkolkáté návrh na uzákonění právního předpisu týkajícího se regulace prostituce. Tento návrh definuje a upřesňuje, za jakých podmínek by bylo možno tuto „živnost“ provozovat, definuje osoby, které mohou získat oprávnění k poskytování sexuálních služeb, upozorňuje na povinnosti spojené s touto činností atd. Přijetí zákona by umožnilo zdanit příjmy získané z prostituce a zároveň snazší regulaci. Současně by měly samosprávné celky právo určovat, zda v oblasti své působnosti provoz veřejných domů připustí či nikoli.¹³

Odhaduje se, že v hlavním městě je až 10 tisíc prostituujících osob. Nejčteněji se prostituce vyskytuje zejména v centru Prahy (např. ulice Ve Smečkách čítá čtyři noční kluby, které nabízejí sexuální služby). V celorepublikovém měřítku se pak odhaduje na 600 fungujících podniků poskytujících komerční sex a zhruba 1750 privátů.¹⁴

¹¹srovnej: WEISS, Petr. *Sexuologie*. 1. vydání. Praha: Grada, 2010, str. 640 - 644. ISBN 978-80-247-2492-8

¹²srovnej: BAUDYŠOVÁ, Zuzana: *V ČR bylo v roce 2009 sexuálně zneužito či týráno více než 4 000 dětí!* In: Petra Vymětalová. *VaseDeti.cz*. © 2004 – 2013 [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: <http://www.vasedeti.cz/rodina-a-vztahy/pomoc/v-cr-bylo-v-roce-2009-sexualne-zneužito-ci-tyrano-vice-nez-4-000-deti/>.

¹³srovnej: BŮŽEK, František: *Praha chce z prostituce udělat řemeslo, které se bude danit* In: Mediafax. Mediafax.cz [2013-03-30]. Dostupné z: <http://mediafax.nova.cz/clanek/domaci/praha-chce-z-prostituce-udelat-remeslo-ktere-se-bude-danit.html>

¹⁴srovnej: VAVROŇ, Jiří: *Za drogy a prostituci Češi utratí ročně 20 miliard*. In: Borgis, a. s. © 2003–2013. [2013-03-30]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/ekonomika/292230-za-drogy-a-prostituci-cesi-utradi-rocne-20-miliard.html>

5 Prostituce ve Vlašimském regionu

Nejprve je nutné vymezit pojem Vlašimský region. Rozsah oblasti může být určen na základě různých kritérií. Samotný region Vlašimska je součástí jiných, různých mikroregionů určených geografickými zřetely. Těmi jsou například Podblanicko, Želivka či Posázaví. Pro provedení průzkumu byl stanoven územní obvod s užší správní působností, kde jsou zařazeny obce spadající pod matriční úřad města Vlašimi (viz Příloha č. 2 – obrázek mapy oblasti průzkumu).

Vlašimský region se nachází ve středočeském kraji, konkrétně v jeho jihovýchodní části. Region je spíše rurální oblastí s menší hustotou osídlení, což je dáno historickým vývojem a geografickou polohou, zejména jeho poněkud vyšší nadmořskou výškou.

5.1 Mravnostní kriminalita na Vlašimsku v historickém kontextu

Stav prostituční scény na Vlašimsku nebyl dosud dostatečně zmapován. V historických pramenech můžeme nalézt jen několik drobných záznamů týkajících se trestání mravnostních deliktů. Z města Vlašimi se dochovalo nemnoho fragmentů smolných spisů na rozdíl od nedalekého městečka Divišova, které má k dispozici vlastní obsažnou smolnou knihu.¹⁵ Jaroslav Pánek se ve svém článku „O hrdelním soudnictví na Vlašimsku v 16. – 18. století“ zmiňuje o nerovném postavení žen oproti mužům, kteří byli při trestání mravních přestupků zvýhodňováni. Toto odlišné nazírání na mužské a ženské pohlaví je patrné od počátku historie lidstva a až do nedávné doby nebylo ničím, nad čím by bylo třeba se pozastavit a zamyslet (je dáno jak historickým obdobím, tak kulturou). Zatímco muž byl například za prosté smilstvo sankciován trestem dvou týdnů nucených prací, žena, jež byla v takovém případě brána za prostitutku, odpykávala trest přibližně třináctkrát vyšší, tedy okolo půl roku nedobrovolné roboty. Ani v situaci, spáchal-li muž smilstvo společně s krádeží, nepřesáhla délka trestu čtvrt roku nucených prací. U mravnostních či majetkových deliktů se v letech 1683 – 1753 ve Vlašimi neaplikoval trest smrti. Ten se využíval, jen u závažných provinění, za které bylo považováno například žhárství, vražda, infanticidium¹⁶

¹⁵ smolná kniha – kniha obsahující zápisy ze soudních procesů

¹⁶ infanticidium – zahubení plodu, vražda dítěte

či kočovnictví těch Romů, u kterých byl již v minulosti potulný způsob života prokázán.

V závěru článku je zdokumentován přehled soudních řízení doložených na Vlašimsku, jež byly vykonány v letech 1558 – 1753. Zde jsou předloženy následující záznamy související z prostitucí či jinou mravnostní delikvencí:

Barbora Kudrnová podezřelá ze zahubení neřádně nabytého plodu byla od tohoto podezření osvobozena, za smilstvo pak potrestána šesti týdny nucených prací na obecním díle. Byla podstoupena dobrovolnému i útrpnému výslechu.

Dorota Viktorová a Jakub Vavrouš byli obviněni za smilstvo, Dorota rovněž za prostituci a následné slehnutí. Jakub Vavrouš byl odsouzen k 14-ti denním nuceným pracím, Dorota Viktorová k půlročním nuceným pracím na panském či obecním díle.

Pacholek Jakub Vavrais a Alžběta Viktorová byli obžalováni ze smilstva a odsouzeni k 14-ti denním a půlročním nuceným pracím. Totéž obvinění a rozsudek podstoupila Dorota Nevejpravková a Jiří Kazimour.

Dalším mravnostním deliktem je smilstvo a krádež Jakuba Pelikána, který byl odsouzen na čtvrt roku nucených prací na panském nebo obecním díle.¹⁷

Jiným zdrojem pro získání mladších historických informací z oblasti mravnostní kriminality na Vlašimsku jsou prezidiální spisy¹⁸ města Vlašimi uložené v Okresním archivu v Benešově. Zde je kupříkladu zmínka z roku 1937, kdy byl zatčen a souzen Josef Horálek, Josef Hrdina a další spoluúčastníci pro homosexualitu a pohlavní zneužívání mladistvých. Další dochovaný záznam se netýká přímo prostituce, ale spadá do skupiny mravnostních deliktů. Vztahuje se k soudnímu řízení s vlašimským dělníkem Josefem Novákem, který znásilnil 13-ti letou Věru Formanovou. Tato událost je datována rokem 1938.¹⁹

¹⁷ srovnej: PÁNEK, Jaroslav: *Hrdelní soudnictví na Vlašimsku v 16. – 1. století*. In: BRANDL, Zdeněk; PETRÁŇ, Josef: *Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 23*. Okresní archiv v Benešově: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1979, str. 163 – 195. publikace č. 3135

¹⁸ prezidiální spis – spis obsahující důležité zprávy, výnosy či pokyny zasílané okresním úřadům vyššími správními instancemi (definice získaná z okresního archivu Benešov).

¹⁹ srovnej: SZÁKOVÁ, Marie: *Prezidiální spisy OÚ Vlašim (rozsah 1. 11. 1918 – 23. 3. 1939)*. Okresní archiv v Benešově: zpracovala Száková Marie, 1973

5.2 Současná situace prostituce na Vlašimsku

Z vlastního výzkumu, který vychází z rozhovorů s obyvateli regionu, místními sociálními pracovníky, strážníky městské a státní policie, učiteli a v neposlední řadě uživateli a poskytovateli sexuálních služeb lze usoudit, že prostituce v tomto regionu není zvláště rozšířeným jevem, na který je nutné se primárně zaměřit. Na stranu druhou kdo hledá, ten najde. Pod slupkou spořádané společnosti se skrývá dostatek možností a prostoru k využití nabídky. Co se týče využívání služeb prostituujících osob na Vlašimsku, v porovnání se statistikami společnosti SANEP a jí získaným celostátním průměrem, který činí 6,9%²⁰, je tato hodnota podstatně nižší, konkrétně 5,5%. To bezesporu odpovídá povaze regionu, který je zemědělskou oblastí s menší hustotou osídlení.

Zaměříme-li se na nabídku sexuálních služeb, ta zde převažuje v privátní formě, kterou poskytují zejména ženy středního věku, často z finančních důvodů. Dalším důležitým faktorem z hlediska poskytovatelů, jež ovlivňuje míru nabídky placeného sexu je skutečnost, že Vlašim patří mezi města s vysokou mírou užívání tvrdých drog mladými lidmi, především pervitinu. Ti jsou v případě nutnosti ochotni prodat své tělo za peníze na pořízení drogy.

²⁰ SANEP: Sanep s.r.o. [online] © 2008 – 2011 [2014-02-11]. Dostupné z: <http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-publikace-14-2-2014/>

6 Prostituce jako sociálně patologický jev

Prostituce je sociálně patologickým jevem, neboť sama v sobě samé nese znaky patologie a zároveň se na ni váže mnoho dalších negativních, nezdravých jevů společnosti. Roland Girtler se ve své knize „Okrajové sociální kultury“ zmiňuje o prostituci jako osobité „okrajové kultuře“. Ta má svá pravidla, symboly, zvyky. Lidé pohybující se v této „kultuře“ vykazují společné rysy, mají vlastní žargon. Pro udržení si určitého pocitu sebevědomí a úcty k vlastní osobě si prostituující jedinci udržují odstup od své klientely, což například demonstrují tím, že se nenechají líbat na rty. Z tohoto minimálního příkladu je patrný pozměněný pohled na intimitu těla, zakrývání a ochranu toho, co je pro blízké jedince přirozené a odhalování toho, co má (prozatím) převážná většina lidí spojeno s nejvyšší důvěrností, kterou otvíráme jen těm nejdražším (jak ve fyzické, tak duševní i duchovní rovině). Už jen tento fakt je jakýmsi nehmatatelným corpus delicti, které postačuje k tvrzení, že prostituce je bezesporu sociálně patologickým jevem navzdory názorům některých, kteří tvrdí, že prostituce je v podstatě službou jako kterákoli jiná a nemá vliv na osobnost zúčastněných. Je těžko představitelné, že by se prostituující člověk oddával všem svým zákazníkům plně, se vším všudy, co ke kvalitnímu sexu a sexualitě patří. Tedy se skutečným porozuměním, psychickým propojením, vzájemnou úctou, ohleduplností, něhou k druhému, respektem a vším dalším, co vyžaduje hlubší a trvalejší vztah s danou osobou. Bezesporu je reálné, aby lidé provozující komerční sex prožívali při své „práci“ libé pocity, avšak na základě zákona přitažlivosti jen s některými klienti a ne v takové komplexnosti a hodnotě, jako je tomu u blízkých lidí. Od prostituující osoby může zákazník očekávat pouze nabídku těla k účelu sexu. Člověk zde najde výhradně vlastní fyzické uspokojení, prchavý pocit slasti, vybití sexuální apetence. To, co je mu předkládáno ze strany prostitutky či prostituta navíc např. touha, vzrušení, příjemný prožitek atd., je téměř vždy jen dobře propracovaná schopnost zahrát svou roli tady a teď.²¹

²¹ srovnej: GIRTLE, Roland: *Okrajové sociální kultury*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2001, str. 103 – 117. ISBN 80-210-2728-2

Z výzkumu provedeného u nás vyplývá, že sexuální vzrušení prožívá většina prostitutek minimálně (44%) anebo vůbec (35%). Většina prostituujících myslí při souloži s klientem na vydělané peníze, a co si za ně pořídí. Distančují tělo od mysli.²² Pomineme-li klienty-pacienty a sexuální náruživce, jaká je motivace některých lidí využívat nabídek komerčního sexu? Ventilovat sexuální napětí lze přeci levněji a jinými způsoby. Z rozhovoru lidí, kteří využili služeb prostituujících osob, byla častou motivací zvědavost. Ta ovšem dominovala u jedinců, kteří si chtěli tento zážitek vyzkoušet a to především kvůli zjištění, jaké to je a jak budou sami reagovat v této nezvyklé situaci. Tito mají ve většině případů s prostituující osobou jedinou zkušenost. Samozřejmě pokud člověk těchto služeb využívá častěji, postupem času otupí, zvykne si na toto zvláštní prostředí, jeho specifickou atmosféru. Zajímavé je i rozdílné vnímání prostituce některými lidmi, jež ji přijímají jako něco zcela normálního, pokud se týká osob, které neznají či znají jen povrchně, ale nedokázali by přijmout fakt, že prostituuje příbuzný nebo někdo jim blízký.²³

6.1 Nejčastější sociálně patologické jevy s prostitucí související

S prostitucí souvisí řada dalších sociálně patologických jevů. Těmi nejzávažnějšími a nejčetnějšími jsou kriminalita a toxikomanie.²⁴

Pojem kriminalita zahrnuje veškerou trestní činnost spáchanou jak dospělými jedinci, tak i dětmi a mládeží. Trestný čin může být vykonán jak úmyslně, se záměrem nebo z nedbalosti.²⁵ Nejčastějšími trestnými činy ve spojitosti s prostitucí jsou krádeže, kuplířství, dětská prostituce a pornografie, ohrožování mravní výchovy atd. (viz kapitola Kriminální aspekty prostituce). Vyšší kriminalita se statisticky objevuje ve větších městech a průmyslových aglomeracích.

²² srovnej: WEISS, Petr. *Sexuologie*. 1. vydání. Praha: Grada, 2010, str. 645. ISBN 978-80-247-2492-8

²³ srovnej: GIRTLE, Roland: *Okrajové sociální kultury*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2001, str. 103 – 117. ISBN 80-210-2728-2

²⁴ srovnej: KRAUS, Blahoslav; HRONCOVÁ Jolana a kol.: *Sociální patologie*. 2. vydání. Hradec Králové: GAUDEAMUS, 2010, str. 234. ISBN 80-7178-549-0

²⁵ srovnej *tamtéž*, str. 30.

Toxikomanie čili drogová závislost je dle definice Světové zdravotnické organizace (WHO) opakovaným užíváním přírodní nebo synteticky vyrobené drogy, která způsobuje periodicky, opakovanou či chronickou intoxikaci organismu a je škodlivá nejen pro jejího uživatele, ale i pro celou společnost. Fakt, že droga působí i jako sociálně negativní činitel je dán tím, že jedince ovlivňuje a mění jeho chování. To se pak v interakci uživatel - společnost projevuje jako sociální problém. V souvislosti s prostitucí může být toxikomanie jak příčinným tak důsledným jevem. Je-li drogová závislost příčinou, znamená to, že prostitutivní chování je prostředkem, jak si na drogu vydělat peníze. Naopak, je-li důsledkem, v prostředí prostituce se člověk již před užíváním návykové látky pohyboval a ta se stala pod vlivem tohoto prostředí součástí života prostituujícího jedince.²⁶

Z hlediska etického je nasnadě dotknout se v souvislosti s tématem prostituce míry potratovosti, která je v této sféře rozsáhlejší, hmatatelnější, než je tomu v běžném společenství. Jistě i pro zastánce potratů je vnímání plodu jako nežádoucího produktu či odpadu silnou kávu.

7 Sociální aspekty prostituce

S prostitucí je spojena celá řada veskrze negativních, sociálních jevů a situací, které se dotýkají a projevují v mnoha oblastech. Mezi ně, jichž se prostituce bezprostředně týká a dotýká, patří oblast právní a s ní související oblast kriminální. Ač je provozování prostituce v nynější době dekriminlizováno, souvisí s ním takové činnosti a profese, které jsou často ve střetu se zákonem. Další, neméně důležité a zároveň závažné je hledisko zdravotní. S promiskuitním chováním prostituujících osob a jejich uživatelů je spjato riziko nákazy pohlavně přenosných chorob. Některé z nich podléhají dle zákona povinnému epidemiologickému hlášení. Ty a některé další budou společně s právními a kriminálními aspekty popsány v následujícím textu.²⁷

²⁶ srovnej *tamtéž*, str. 74 - 75

²⁷ srovnej: CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1. vydání. Praha: Portál, 2003. str. 67 - 68. ISBN 80-7178-739-6

7.1 Právní aspekty prostituce

Každá země má svůj vlastní právní řád. Ten na prostituci nahlíží jako na činnost legální či ilegální. Rozdíly v jednotlivých právních systémech jsou v tom, v jaké míře je tento jev v konkrétním státě tolerován, či postihován, popřípadě má-li prostituující osoba možnost využívat ochrany svého života, sociálního statusu, důstojnosti ze strany společnosti. V rámci práva existují k této problematice tři přístupy. Prvním z nich je přístup aboliční. V tomto legislativním systému jsou zákonem postihovány pouze jevy s prostitucí související, nikoli však prostituce samotná. Jde například o šíření pohlavních nemocí, kuplířství, atd. Takto nastavená legislativa je třeba v Rusku a Polsku. Dalším přístupem je reglementace. Stát vymezí konkrétní předpisy, jimiž se určí, za jakých okolností je možno prostituci vykonávat. V případě jejich nedodržení může dojít ke stíhání dotyčné osoby.

Určujícími podmínkami se mívá především dodržování pravidelných lékařských prohlídek, registrace prostituujících u policie atd. Zeměmi, které se řídí tímto přístupem, jsou Francie, Holandsko, Itálie, Německo, Maďarsko, Rakousko, Švédsko. Posledním je represivní přístup, který trestá veškeré osoby pohybující se na prostituční scéně, tedy i zákazníci. Je uplatňován v Bulharsku a Rumunsku.²⁸

U nás se státní zástupci k samotné prostituci staví spíše laxe, nezakazuje ji a zároveň nepovoluje. Radíme se spíše k zemím s aboličním přístupem. Lidé, kteří se komerčním sexem živí nemohou být tedy trestně stíháni. Postihovány jsou pouze trestné činy, které s provozováním prostituce úzce souvisí (ty jsou zmíněny v kapitole následující).

²⁸ srovnej: STÁRKOVÁ, Kateřina: Prostituce a její řešení. [online]. In: ZENA-IN.cz. © 2000 - 2014 [cit. 2014-11-30]. ISSN 1804-6576. Dostupné z: <http://zena-in.cz/clanek/prostituce-a-jeji-reseni>

Již poněkolkáté předložil pražský magistrát českým poslancům návrh zákona o regulaci prostituce. Ten se stále setkává s řadou protichůdných názorů jednotlivých politických stran a proto se v otázce legalizace a nastavení určitého přístupu ocitáme v patové situaci. Argumenty, kterými se jednotliví poslanci ohánějí, mají svou logiku, ale prozatím nepřinesli možnost vzájemné domluvy a tedy i dalšího možného řešení. Každý si pevně stojí za svým přesvědčením a nikdo zatím není schopen společné diskuze. Nastavit hranice, tak aby nebyla poškozena idea mravnosti a vnitřních morálních hodnot a přitom prostituci uzákonit a dát ji tak více méně na roveň ostatním živnostem je nesnadné, leč nezbytné. Je jasné, že zdaleka ne veškeré příjmy budou příznány a že ne všichni lidé z prostředí prostituce budou plnit řádně své, zákonem stanovené povinnosti. Na druhou stranu bude ekonomická stránka lépe korigovatelná, zdravotní stránka snáze kontrolovatelná a v případě zavedení důmyslného právního systému lépe vymahatelné sankce spojené s ilegálním provozováním prostituce.²⁹

7.2 Kriminální aspekty prostituce

V oblasti mravnostní kriminality se pohybují jak sexuálně patologičtí jedinci, tak i ti, kteří netrpí žádnou sexuální anomálií. Nutno však dodat, že většina lidí páchající mravnostní trestnou činností má sexuálně deviantní tendence. Mravnostně kriminální jednání má vliv na společnost obzvláště v níže uvedených oblastech:

- ☞ morální vztahy ve společnosti
- ☞ život a zdraví občanů poškozených v důsledku protiprávního jednání ve sféře sexuálních vztahů
- ☞ zdravý vývoj mládeže
- ☞ dobré mravy v sexuálních vztazích mezi dospělými jedinci.³⁰

²⁹ srovnej: ADAMIČKOVÁ, Nad'a; KÖNIGOVÁ, Marie: Legalizace prostituce vyvolá ve Sněmovně znovu pozdvižení. [online]. In: Borgis, a. s. © 2003 - 2014 [cit. 2014-03-14]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/326408-legalizace-prostituce-vyvola-ve-snemovne-znovu-pozdvizeni.html>

³⁰ CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1. vydání. Praha: Portál, 2003, str. 18. ISBN 80-7178-739-6

S mravnostní kriminalitou, speciálně s prostitucí, je spjato mnoho trestných činů. Sama prostituce není v současné době v České republice legislativně ošetřena. Nastíníme protizákonná jednání, která jsou z hlediska časové a prostorové četnosti nejvýraznější. Trestní zákon definuje následující trestné činy, jež s prostitucí úzce souvisí:

§152 – Šíření nakažlivé lidské nemoci – právní předpis ukládající trest odnětí svobody na 6 měsíců až 10 let nebo propadnutí věci či majetku tomu, kdo úmyslně zvýší riziko či zapříčiní zavlečení, nárůst a šíření přenosné choroby. Výše trestní sazby je závislá na ostatních skutečnostech.

§153 - Šíření nakažlivé lidské nemoci z nedbalosti – právní nařízení stíhající trestem odnětí svobody na 6 měsíců až 10 let, propadnutím vlastnictví nebo zákazem činnosti tomu, kdo zapříčiní či zvýší riziko zavlečení a šíření infekční nemoci.

§ 168 Obchodování s lidmi – tato právní norma ukládá trest odnětí svobody na 2 roky až 18 let či propadnutí majetku mimo jiné v případě vynuceného pohlavního styku s dítětem, dospělou osobou či osobou bezbrannou. Výše trestní sazby závisí na dalších okolnostech uvedených v tomto paragrafu. Například pokud je čin spáchán v rámci organizované skupiny, pokud vede k závažné újmě na zdraví nebo ke smrti atd.

§ 170 Zbavení osobní svobody – pokud někdo druhého bezprávně uvězní či jinak zbaví osobní svobody, může být sankcionován trestem odnětí svobody od 2 do 16 let. Výše trestní sazby je závislá na dalších okolnostech.

§ 171 Omezování osobní svobody – trestní sankce s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody až na 10 let v případě, je-li druhé osobě protiprávně bráněno užívat osobní svobody.

§ 172 Zavlečení – postihuje osobu, která donutí jiného k odebrání se do ciziny nebo naopak brání druhému v návratu z ciziny a to odnětím svobody od 2 do 16 let.

§ 175 Vydírání – právní nařízení, které sankciuje jednání, jež druhého nutí něco vykonat, trpět, opomíjet atd. a to formou násilnou či s pohrůžkou násilí či s pohrůžkou způsobení vážné újmy, v rozsahu 6 měsíců až 16 let.

§ 177 Útisk – paragraf, který stíhá pachatele až na 5 let odnětím svobody v případě, že někdo jiného nutí něco vykonat, opomíjet či trpět při zneužití jeho závislosti či tísně, za účelem obohacení se či získání určitého prospěchu.

§ 185 – Znásilnění – ten, kdo si vynutí na druhé osobě, blíže specifikované v tomto paragrafu, sexuální styk a to formou násilnou, pod pohrůžkou násilí či jiné závažně újmy, bude stíhán trestem odnětí svobody na 6 měsíců až 18 let.

§ 186 Sexuální nátlak – trestem odnětí svobody od 6 měsíců do 16 let bude stížen ten, kdo donutí jiného či bezbrannou osobu k obnažování, k pohlavnímu sebeuspokojování, či obdobnému konání a to násilnou formou, či pod pohrůžkou násilí nebo pod pohrůžkou způsobení vážné újmy. Výše trestní sazby je závislá na okolnostech.

§ 187 Pohlavní zneužívání – trestem odnětí svobody od 1 roku do 18 let bude stíhán ten, kdo učiní pohlavní styk či jiné sexuální praktiky s osobou mladší 15 let.

§ 189 Kuplířství – propadnutím majetku nebo odnětím svobody v rozsahu 6 až 15 let bude sankciován ten, kdo jiného donutí k prostituci za účelem získání pro sebe či jiného značného prospěchu.

§ 190 Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí – prostituce provozovaná v blízkosti institucí, které jsou určeny pro vzdělávací, volnočasové a jiné aktivity dětí, bude postihována trestem odnětí svobody na 6 měsíců až 5 let nebo trestem zabavení věci či majetku.

§ 201 Ohrožování výchovy dítěte - ten, kdo vědomě nebo nevědomě naruší či ohrozí dítě v jeho morálním, intelektuálním a emocionálním vývoji, tomu může být navržen trest odnětí svobody až na 2 roky. Pokud někdo úmyslně či neúmyslně umožní, zaopatří možnost hry na výherním automatu, hrozí mu trest odnětí svobody na 6 měsíců až pět let. Výše trestu závisí na motivu a dalších souvisejících skutečnostech.

§202 Svádění k pohlavnímu styku – pokutou nebo odnětím svobody na 6 měsíců až 5 let bude stížen ten, kdo poskytne, nabídne či slíbí pohlavní styk s dítětem nebo donutí dítě k sebeukájení, obnažování či podobné aktivitě s cílem pohlavního sebeuspokojení.³¹

7.3 Zdravotní aspekty prostituce

Zdravotní riziko spojené s provozováním prostituce souvisí s promiskuitním chováním, při němž je nasnadě přijít do styku s infekcemi přenosnými pohlavním stykem. Dalším zdraví ohrožujícím faktorem jsou rizikovější sexuální praktiky, nechráněný sex apod.

K otázce zdraví se prostituující osoby staví více méně laxe, což logicky přispívá k nárůstu případů sexuálně přenosných nemocí. Buďto jsou tito poskytovatelé komerčního sexu málo informovaní o možnostech ochrany a bezpečnějšího sexu nebo se zkrátka o své zdraví nestarají a žijí ve víře, že je tato skutečnost nepostihne.

V následujícím textu si přiblížíme nejčastější a nejzávažnější sexuálně přenosné nemoci.³²

³¹ srovnej: ZÁKON Č. 40/2009 SB. *trestní zákoník*. In: Trestní předpisy podle stavu k 1. 1. 2012. Ostrava: Sagit, 2012. str. 44 – 56. ISBN 978-80-7208-890-4

³² srovnej: WEISS, Petr a kolektiv. *Sexuologie*. 1. vydání. Praha: Grada, 2010. str. 640. ISBN 978-80-247-2492-8

Kapavka – původcem tohoto bakteriálního onemocnění je gonokok. První příznaky nemoci se objevují nejdéle po týdnu od nákazy. V rané fázi postižený pocítuje svědění a pálení v močové trubici, vyskytuje se mírný výtok a obvykle lze nahmatat zduřelé uzliny v tříselech, které jsou na dotyk bolestivé. U žen jsou projevy méně patrné, a proto se často stává, že onemocnění bývá přehlédnuto. Pokud není kapavka léčena, může dojít k trvalé neplodnosti. Zároveň dochází k infikování dalších osob a šíření nemoci. Léčba kapavky je v kompetenci dermatovenerologa.

Syfilis neboli příjice – je jedním z nejnebezpečnějších onemocnění, kterou způsobuje *treponema pallidum*. Inkubační doba trvá přibližně tři týdny. Zhruba po měsíci dochází ke zduření lymfatických uzlin, po dvou měsících se dostavuje nevolnost, bolest svalů a kloubů. Následným, pozdějším projevem onemocnění je vyrážka v podobě plochých, rozlehlých mokvajících ran, v některých případech může rovněž dojít i k přechodnému vypadávání vlasů. Po těchto příznacích nastává několikaleté období latence. V pozdním stadiu se mimo již zmíněné vnější symptomy může choroba projevit postižením nervové soustavy, srdečnice a kostní tkáně.

V případě nákazy má postižený povinnost tuto skutečnost sdělit lékaři a podrobit se léčení, v jehož průběhu je hospitalizován na kožním oddělení, kde mu jsou podávána antibiotika. Během léčby je pacient nucen zdržet se pohlavního styku.

AIDS – je syndromem získané ztráty imunity, jež je způsoben virem HIV. Tento virus atakuje lymfocyty – bílé krvinky, které jsou nepostradatelné pro produkci protilátek konfrontujících s infekcemi. Při nákaze dochází k postupné degradaci lymfocytů, čímž se organismus stává náchylnějším k běžným infekcím, reaguje na ně neadekvátním způsobem, což má vážné, často fatální důsledky. Mezi vysoce ohrožené jedince patří homosexuálové, narkomani, promiskuitní osoby a v neposlední řadě osoby prostituující a jejich klienti.³³

³³ srovnej: JANDA, František; VALTA Vladimír. *Zdravověda pro 1. a 2. ročník učebního oboru Kadeřník*. Praha: INFORMATORIUM, 1999. str. 155 – 158. ISBN 80-86073-46-7

Počet infikovaných touto chorobou vzrůstá, oproti ostatním zemím však nemá v České republice vysokou prevalenci. Přenos HIV pohlavním stykem u nás činí přibližně 85% případů, zbylých 15% se infikuje intravenózní aplikací drog. Vyšší riziko přenosu HIV je zaznamenáno u prostituce pouliční, což může mít spojitost s větším výskytem nakažených osob v tomto prostředí a zároveň s vyšším užíváním drog na pouliční prostituční scéně. Pravdou je, že situace mimo outdoorovou prostituci není toliko zmapována, neboť je více skryta.

Bezesporu nejlepší ochranou před nákazou HIV je provozování bezpečného sexu, sexuálních praktik a intimní vztah s jedním, stálým partnerem. Co se týče uživatelů drog, při jejich aplikaci by měli používat vlastní, sterilní pomůcky a ty pak bezpečně zlikvidovat.

Pro snížení zdravotních rizik, které s sebou provozování prostituce přináší, je důležitá primární prevence. Tou je myšleno zvyšování informovanosti ohledně praktikování méně rizikových forem sexu, používání prezervativů, lubrikačních gelů a antikoncepce. Dále je nutná včasná diagnostika a následná léčba bakteriálních a plísňových onemocnění pohlavních orgánů, jejichž přítomností se zvyšuje nebezpečí nákazy HIV.

Z výše uvedeného je zřejmá nutnost povinných lékařských prohlídek, které jsou nedílnou součástí legislativních úprav prostituce v zemích, kde je zákonem povolena a tedy i regulována.³⁴

³⁴ srovnej: WEISS, Petr a kolektiv. *Sexuologie*. 1. vydání. Praha: Grada, 2010. str. 648 – 649. ISBN 978-80-247-2492-8

8 Kompetence samospráv v regulaci prostituce

Jak bylo uvedeno v podkapitole věnující se právním aspektům prostituce, není tato jako taková v České republice legislativně ošetřena. V případě kompetencí samospráv je nejprve třeba rozlišit a specifikovat veřejné nabízení sexuálních služeb od zřizování či provozování nevěstinců. Nevěstince a veřejné domy jsou u nás zakázané a to zákonem 22/1922 Sb. o potírání pohlavních nemocí, který je doposud platný. To značí, že oficiálně se žádné nevěstince provozovat nesmí a pokud tak někdo činí a k účelu poskytování placených sexuálních služeb si někoho najímá, dopouští se tím tedy porušením zákon, konkrétně § 204 – Kuplířství uvedené v trestním zákoníku 40/2009 Sb. Regulace spadající přímo do práv obcí byla umožněna zákonem o obcích č 128/2000 Sb. a následnou novelizací zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb. a zákona č. 450/2001 Sb. Otázkou však zůstává do jaké míry je toto postihnutelné a vymahatelné.

Podle dostupných informací většina osob pracujících v těchto tzv. klubech, jež sexuální služby nabízejí, nikdy svědčit nejde, ať ze strachu o sebe či svou rodinu. Lidé, kteří tyto kluby provozují, často vykonávají i jinou trestnou činnost, či jde o organizovanou skupinu. V případě neuposlechnutí nebo odmítnutí vykonat to, co je od nich požadováno, se nezdráhají použít radikálních donucovacích prostředků, čehož si jsou jejich „zaměstnanci“ velice dobře vědomi.

Oproti zákazu provozování veřejných domu nezakazuje stávající legislativní úprava veřejné nabízení sexuálních služeb. Čeští zákonodárci se s tímto problémem vypořádali tak, že takzvanou regulaci a zákaz nechali na samotných obcích. V zákonu o obcích je vymezena řada legislativních prostředků, jimiž mají obce možnost určit a stanovit činnosti, jež narušují veřejný pořádek nebo dobré mravy, a ty je pak povoleno vykonávat jen na jasně vymezeném místě, v určeném čase nebo je na jednoznačně určených místech zakázat úplně. Samotné nabízení sexuálních služeb na veřejných prostranstvích, natož samotná realizace těchto služeb je nepochybně narušení veřejného pořádku, za což je možno uložit pokutu až do 30 000,-Kč (§ 46 odstavec 2 zákona o přestupcích). V jiném případě může být porušení ustanovení vyhlášky obce považováno za přestupek nebo trestný čin

výtržnictví (§ 202 trestního zákona). V současnosti má tedy možnost obec prostituci omezit či zakázat, nutné je ovšem konkrétní činnost, místo a čas přesně specifikovat a definovat, aby nebylo možno tyto obecně závazné vyhlášky napadat u soudu a tím nedocházelo k jejich rušení, jako se tomu stávalo dříve.³⁵

³⁵ MEDIA: Úřad městské části Praha 1 [online]. © 2008 [2013-03-15]. Dostupné z: http://www.praha1.cz/cps/media/Problematika_prostituce_na_uzemi_Prahy1.doc

9 Rizikové chování v dospívání

Jednou z předpokládaných příčin substitutivního chování může být vliv rizikových faktorů v prostředí vývoje jedince a osobností tendence k rizikovému chování v dospívání.

Profesor Richard Jessor nastínil koncepční rámec, jehož záměrem je porozumět a přiblížit problematiku rizikového chování lidí v období dospívání. Toto téma zkoumá skrze behaviorální epidemiologii, možná východiska a odpovědi pak shledává v aplikaci sociální a vývojové psychologie.

V úvodu je nutné vymezit pojem riziko a rizikové faktory. Výraz riziko z pohledu epidemiologie vnímán převážně biomedicínsky a poukazuje na možné nebezpečí související s chorobností či úmrtností. Výzkum v oblasti epidemiologie se zabývá takzvanými rizikovými faktory, což jsou možné vlivy, činitelé a okolnosti, které hrají určitou úlohu v gradaci a vyšším výskytu možných negativních dopadů na život a zdraví člověka. Pochopení významu výše zmíněných pojmů je důležité jak pro jejich identifikaci, tak pro skutečně účinnou, následnou intervenci v konkrétní sféře.

Důležitým mezníkem v oblasti epidemiologie je rozšíření této vědní disciplíny o behaviorální oblast, čímž se naskytla možnost přijmout pojem chování jako možný rizikový faktor. Čím dál tím zřetelnější je souvislost mezi chováním a zdravím jedince. Například špatné stravovací návyky, absence pohybu, nadměrné požívání alkoholu, promiskuita atd. ohrožují zdraví jedince a v určitých případech i jeho okolí a společnost.

Oprostíme-li se od veskrze biomedicínského vymezení pojmu riziko a pochopíme-li ho v jeho psychosociální šíři, můžeme chování začlenit do rizikových faktorů a uvědomit si tak i jeho vliv v oblasti psychické, osobní a sociální. Takto se věnuje veškerým jeho důsledkům a dopadům, zahrnuje v sobě osobní rozvoj člověka, nalézání vlastního místa ve společnosti a následné zakotvení. Zároveň se tak připouští mimo negativ i pozitivní aspekty rizikového chování. Na jedné straně nám kupříkladu kouření cigaret či marihuany poškozuje

zdraví na straně druhé, z hlediska sociálního, nám může dopomoci k přízni a respektu u vrstevníků, navodit pocit svobody a nezávislosti. Z četných výzkumů je zřejmé, že rizikové chování v období dospívání hraje svou úlohu v přirozeném vývoji člověka a že má cílené, instrumentální, účelové a úmyslné aspekty.

Termínem rizikové chování je míněno takové chování, které může být příčinou špatného vývoje mladistvého, přičemž riziko může i nemusí být motivem nebo si jej jedinec nemusí vůbec uvědomovat.

Další otázkou je, do jaké míry existuje mezi různými způsoby rizikového chování u dospívajících určitá struktura a uspořádání, a dá-li se tedy v případě intraindividuální kovariance mluvit o jakémsi souboru, který by se dal nazvat syndromem rizikového chování. Z různých výzkumů bylo vzájemné propojení prokázáno. Faktem je, že určité chování podněcuje chování jiné. Na místě je ovšem zmínit rozličné působení mezi různými způsoby rizikového chování. U způsobu rizikového problémového chování (kriminalita, předčasná aktivita v pohlavním životě) bývá vyšší spjatost, než u rizikového neproblémového chování spojeného kupříkladu se zdravím (špatné stravovací návyky, nedostatečná tělesná aktivita, atd.). Potvrzení kovariance mezi rizikovými způsoby chování má velkou významnost pro strukturovanou koncepci životního stylu, který je tvořen jednak funkčními (výrazovými) způsoby chování a jednak srozumitelný a rozlišující způsob života (v souvislosti se syndromem rizikového chování). Pojem životní styl dává prostor k uvědomění si dospívajícího člověka jako celistvou bytost, na níž působí mnoho proměnných společně a provázaně.

Na základě identifikace rizikových faktorů lze dále vytvořit koncepci tzv. sítě příčinných souvislostí, jež poskytuje vysvětlení možnosti vzniku a výskytu rizikových faktorů. V obecném měřítku obsahuje sociálně psychologická koncepce objasňující chování jako takové čtyři základní oblasti – domény působnosti. Těmi jsou sociální prostředí, vnímané prostředí, osobnost a chování. K nim se v poslední době přiřazuje další, pátá oblast biologie respektive genetika. Tyto domény působí ve vzájemné interakci a vytváří již výše zmíněnou síť sociálních souvislostí (viz Přílohy – tabulka č. 3). Pro zodpovědné vysvětlení rizikového chování je nutné

brát danou doménu jako zdroj přímého, konkrétního vlivu a zároveň si uvědomovat vzájemné působení a slučování, ovlivňování jednotlivých složek a proměnných v těchto doménách. Dále oblasti rizik mají nebo mohou mít rovněž přímý či nepřímý vliv na oblasti ostatní např. diskriminace etnik či chudoba může ovlivnit osobnostní doménu (rizikový faktor pocitu malých životních možností a příležitostí) a zároveň tím může nepřímo působit na rizikové chování. Tato fakta jsou významná pro navržení a použití správné intervence. Přestože je schéma samo o sobě značně komplikované, vystihuje náčrt problematiky jen průřezově, v daném čase. Změny v jednotlivých doménách (historické, sociální, atd.) jsou nepostihnuty, avšak neměly by být opomíjeny.

Důležitou úlohu v případě rizikového chování hrají tzv. ochranné faktory. Ty jsou jakýmsi brzdícím mechanismem či mantinelem, jež brání tomu, aby dospívající jedinci vystavení negativním vlivům nepodlehli rizikovému chování nebo aby jejich působení nebylo tak markantní anebo pokud se problémové tendence projeví, aby se ztratily rychleji než v případě jejich absence. Díky ochranným faktorům dokážou mladiství, kteří mají zkušenost s nepříznivými vlivy a prožili v nich vlastní empirii, lépe čelit riziku a následkům takového působení. Dle Garmeryho a Ruttera mají ochranné faktory schopnost zmírňovat účinek rizika, izolovat ho a na základě toho snížit jeho vliv na chování a vývin dospívajících. Jako ochranné faktory lze v rámci domény vnímaného prostoru uvést například vzory konvenčního jednání u stejně starých jedinců či striktní společenské kontrolní systémy. V doméně sociálního prostředí to může být soudržnost v rodině a zájem rodičů, v osobnostní doméně lze uvést důraz kladený na školní úspěchy, na zdravý životní styl, neakceptování deviantních projevů a v doméně chování kupříkladu účast na různých školních aktivitách, zájem o sport apod.

Z výše uvedeného je patrné, že pro prevenci rizikového chování je nutná komplexnost. Preventivní programy by měly být zaměřeny na více rizikových oblastí zároveň. Dále je zapotřebí podporovat ochranu proti jejich vzniku či působení na jedince. Důležité je rovněž uvědomit si v souvislosti s tématem

významnost sociálního klimatu, neboť dospívající lidé žijící v nevýhodném společenském prostředí jsou bezesporu rizikovými faktory ohrožení dvojnásobně: nejenže jsou zde rizika četnější a intenzivnější, ale chybí zde současně faktory ochranné.³⁶

³⁶ srovnej: JESSOR, Richard: *Rizikové chování v dospívání: psychosociální rámec pro chápání a jednání*. In: www.msmt.cz [online]. © 2013 - 2014 [cit. 2014-10-05] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/1594?highlightWords=jessor>

10 Možné příčiny prostitutivního chování

Závažný dosah pro jedince může mít v jeho následujícím integrálním vývoji zkušenost pohlavního zneužití v dětském období. Takový prožitek často podnítl a zapříčiní citový a duševní otřes, vědomí o existenci zvrácených skutečností, které se nesnadno narovnávají, pokud je to v určitých případech fakticky možné. Z výzkumů profesora Finkelhora je zjištěno, že celé dvě třetiny lidí, které prostituují, byly v dětství pohlavně zneužity. Častý je v těchto souvislostech rozvoj aberantního chování a reviktimizaci, neboť jen 9 procent lidí, kteří takovouto traumatizující událost prožili, je schopno se s tímto svěřit. Případná pomoc a následná psychologická péče a terapie tedy není pro většinu takto stížených osob možná. Aberantní jednání je možné diferencovat na základě závažnosti následně do čtyř kategorií:

- ☞ Sociální deviace – jde o odchýlení se od uznávaných norem. Nutno dodat, že sociální deviace nemusí být vždy nežádoucím či nepříznivým jevem.
- ☞ Jevy sociálně negativní – aktuálně jsou těmito jevy kupříkladu vysoká míra rozvodů, party vrstevníků, které se distancují od běžné společnosti apod. Zde je nutné posuzovat jednotlivě, zda se jedná o jev negativní.
- ☞ Jednání antisociální – působení takového projevu má vždy negativní dopad na společnost ve všech jeho sférách – občanské, politické, ekonomické, morální atd.
- ☞ Jednání sociálně patologické – v případě takového jednání se narušují sociální vztahy a vazby, jedinec je vysoce maladaptivní, ve výchově se projevují velké obtíže. Konsekvencí sociálně patologického jednání je neschopnost adekvátně se přizpůsobit obvyklým situacím.

Výše uvedené kategorie sociální aberace jsou důsledkem společenský závadných, nezdravých činitelů, zvaných toxiny, které se objevují: v individuálních predispozicích, v rodinných predispozicích, v celospolečenských aspektech, životních okolnostech, kulturních predispozicích a predispozicích ekologických.³⁷

Legardinierová rozlišuje příčiny osobní a globální. Mezi osobní příčiny řadí: emoční deficit, vlastní traumatický zážitek spojený se sexuálním zneužíváním, užívání návykových látek, kontakt s osobou, jež k prostituci pobízí ve fázi nelehkého životního období. Globálními příčinami jsou: kultura a mentální stav, finance, odlišné životní a kulturní tendence v jižních a severních zemích, zaostalost a politicko-hospodářské krize.³⁸

³⁷ srovnej: VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, str. 33. ISBN 978-80-247-2218-4

³⁸ srovnej: KRAUS, Blahoslav; HRONCOVÁ Jolana. *Sociální patologie*. 1. vydání. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007, str. 234. ISBN 978-80-7041-896-3

11 Prevence dětské prostituce

Prevenčí rozumíme předcházení, či zabraňování vzniku negativních jevů a ochranu před nimi. Pro realizaci cíle prevence je v první řadě nutné se s daným problémem co nejlépe seznámit, poznat jeho podstatu, charakter, jakým způsobem se projevuje, kde a proč se vyskytuje atd.

Vymezení pojmu prevence mravnostní delikvence v její celkové šíři je velice problematické, proto se v následujícím textu orientujeme pouze na komerční sexuální zneužívání dětí a mládeže a jeho prevenci.

Prevenci dané problematiky členíme na primární, sekundární a terciární. Cílem primární prevence je eliminovat možnost výskytu nežádoucího jevu. Zaměřuje se především na děti a mládež, orientuje se na sociální prostředí, v kterém se utváří a rozvíjí osobnost jedince. Obsahem sekundární prevence je včasné zmapování problému, nabídka poradenských a sociálních služeb jedincům nebo skupinám, u nichž hrozí riziko, že se u nich může projevit či se již projevilo určité deviantní chování. Cílem terciární prevence je pak snižování, redukce recidivy, resocializace sociálně patologicky jednajících jedinců a následná péče o ně.³⁹

Významnou úlohu v prevenci deviantního chování hraje výchova dětí a mládeže, která má vliv na celkový vývoj osobnosti, tedy rovněž i na sexuální oblast. Těm, kteří s dětmi nějakým způsobem pracují, učí je a vychovávají, je doporučováno využívat následujících 7 rad:⁴⁰

- ☞ komunikace s dítětem jako součást každodenní rutiny
- ☞ osobní seznámení se s kamarády a přáteli dítěte včetně kontaktních dat
- ☞ stálý kontakt s učiteli zaměřený na chování dítěte a případné změny
- ☞ přiměřená očekávání od dítěte vzhledem k jeho věku a specifickým potřebám

³⁹ srovnej: CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1. vydání. Praha: Portál, 2003, str. 32 – 35. ISBN 80-7178-739-6

⁴⁰ srovnej: VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007, str. 97. ISBN 978-80-247-2218-4

- ☞ mít pro dítě vždy čas a naučit se mu naslouchat, dát mu pocit důležitosti v našem životě
- ☞ naučit dítě umět si říct o pomoc a podporu
- ☞ při podezření, že dítě udržuje „rizikové“ kontakty, nenechat bez povšimnutí jména, adresy, popis vzhledu, společných činností, místa schůzek atd.⁴¹

⁴¹ tamtéž str. 97

12 Organizace zabývající se prostitucí

La Strada – je nevládní, nezávislou organizací, která u nás stojí v popředí mezi společnostmi zabývající se problémem obchodu s lidmi a tedy i prostitucí. Těmto lidem nabízí právní a sociální pomoc. Mimo Českou republiku působí v dalších 7 zemích, kterými jsou Bělorusko, Bulharsko, Holandsko, Makedonie, Moldávie, Polsko a Ukrajina. Organizace vznikla v roce 1995 a od počátku svého vzniku je jejím hlavním cílem boj proti obchodu s lidmi ve všech jeho formách, včetně prostituce. Filozofií organizace, na níž je její činnost postavena, je dodržování lidských práv osob, s kterými je obchodováno, posílení pozice těchto lidí v sociálním prostředí, dále ochrana a boj proti zneužívání a proti násilí páchaném na těchto osobách.

La Strada je kvalitní a profesionální společností, která je schopna pružně reagovat na změny a vývoj v prostředí obchodu s lidmi. Ohroženými skupinami, s kterými má organizace La Strada bohatou empirii jsou převážně nezaměstnaní mladí lidé, mladí lidé opouštějící ústavní zařízení, Romové a migranti. Činnost organizace zahrnuje následující programy a aktivity:

- ☞ lobby a advokátní činnost – je zaměřena na zvyšování povědomí společnosti o problematice obchodu s lidmi, podněcování veřejnosti a politické scény k diskusi na toto téma a v neposlední řadě prosazování lidských práv a zájmů obchodovaných lidí.

- ☞ prevence a vzdělávání – je program orientovaný na přímou práci a činnost s ohroženými jedinci a skupinami a vzdělává ty, co s těmito lidmi intervenují a komunikují.
- ☞ sociální asistence – tento program usiluje a pomáhá obětem obchodu s lidmi navrátit jim svobodu a samostatnost v rozhodování nad vlastním životem, rovněž usiluje o minimalizaci návratu do oblasti obchodu s lidmi. V rámci sociálních služeb nabízí organizace poradenství, podporu v krizových situacích a anonymní ubytování.⁴²

Rozkoš bez rizika – působí v rámci celosvětové organizace SWAN (Sex Workers' rights Advocacy Network), figuruje jako koordinátor evropské organizace TAMPEP (European network for HIV/STI Prevention and Health Promotion among Migrant Sex Workers). Hlavní náplní a cíli činnosti organizace Rozkoš bez rizika je eliminace a stabilizace míry výskytu nemocí šířených sexuální cestou. Záměrem organizace je rovněž zlepšit postavení prostituujících osob jak v oblasti jejich osobních vztahů, tak i v oblasti jejich pracovních podmínek ve veřejných domech, salonech, barech apod. Aktivity organizace jsou zaměřeny převážně na ženy poskytující služby v tomto prostředí.

V rámci České republiky funguje organizace ve 12 krajích, přičemž svá pevná centra má v Praze, Brně a Českých Budějovicích. Hlavními činnostmi organizace jsou terénní programy, poradenství, terapie, asistenční služby, krizová intervence, vyšetření na pohlavně přenosné infekce a rady, jak se před nimi chránit. Součástí projektu Rozkoš bez rizika je také divadlo, aktivity ve volném čase, klub pro matky s dětmi apod.⁴³

⁴² BAKO, Tomáš: LaStrada o.p.s. [online] © 2010 – 2014 [2014-02-11]. Dostupné z: <http://www.strada.cz/cz/kdo-jsme/historiehis>

⁴³ WEBPRODUCTION: ROZKOŠ bez RIZIKA o.s. [online]. © 2010 [2013-03-15]. Dostupné z: <http://www.rozkosbezrizika.cz/cz/co-delame/>.

Projekt Šance – zaměřuje se na děti a mládež, jež jsou oběťmi sexuálního zneužívání a obchodu s lidmi obecně. V projektu působí řada profesionálních pracovníků z oblasti sexuologie, psychologie a psychiatrie, venerologie atd. U nás je prvním preventivním a humanitárním programem zaměřeným na mladé lidi a děti, které se ocitli z různých důvodů na ulici. Organizaci v roce 1995 založil László Sümegh, původním povoláním textilní designér. Cílem projektu Šance je naučit mladé lidi určitým sociálním návykům, nutným pro zapojení se do běžného života a to především prostřednictvím terapeutické dílny. Jak říká staré moudro: „Než hladovému chytat ryby, lépe je naučit ho, jak si ulovit ryby sám.“ V případě projektu jde o to vstřípnit aktivnímu přístupu k vlastnímu životu a umět se sám o sebe postarat.

Mimo pracovní dílnu je v nabídce projektu mnoho dalších programů. Klienti, kteří se zapojují do pracovní terapie, mají možnost využít podporovaného bydlení. Součástí projektu je také tzv. Streetworkcentrum, kde se klienti mohou za malý poplatek vysprchovat, vyprat si prádlo nebo koupit něco k jídlu a pití. Centrum nabízí volnočasové aktivity a program První pomoc v nouzi. Zde, skrze tyto služby, se často klienti dozvědí o další možné pomoci, která je současně primárním cílem organizace. Záměrem projektu je především prevence sociálního vyloučení, navrácení klienta do běžného života, nalezení jiného způsobu smýšlení o vlastní existenci, nalezení a ukázání nové cesty člověku žijícímu na ulici. Nutné je, aby pochopili, že ulice není smysluplným a dostačujícím místem pro jejich bytí.⁴⁴

Ulice – Agentura sociální práce – tato organizace působí ve městě Plzni a jeho okolí od roku 2001. Cílovou skupinou jsou prostituující osoby, lidé závislí na návykových látkách a na romské obyvatelstvo. Projekt Ulice je jediným občanským sdružením, které bylo schopno proniknout a pracovat s lidmi provozujícími bytovou a privátní formu prostituce. Jednou z činností organizace jsou terénní práce, v rámci nichž dochází sociální pracovníci do erotických klubů a privátů.⁴⁵

⁴⁴ KOZLER, Pavel: Projekt Šance, o.s. [online]. © [2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.sance.info/index.php>

⁴⁵ PARULA, Martin: Ulice – Agentura sociální práce, o. s. [online]. © 2012 [2013-03-15]. Dostupné z: <http://www.ulice-plzen.com/>.

13 Průzkum postojů a vnímání prostituce obyvateli

Vlašimska

Cílem této kapitoly je zmapování a analýza toho, jakým způsobem je vnímána, přijímána či odmítána otázka prostituce lidmi žijícími na Vlašimsku. Tento záměr byl zkoumán způsobem dotazníkového šetření – tedy kvantitativní metodou.

Popis prostředí průzkumu

Průzkum byl proveden ve vlašimském regionu. Ten není striktně vymezen, nýbrž je součástí blíže určených mikroregionů, kterými jsou Podblanicko, Želivka či Posázaví. Vlašimský region se nachází v jihovýchodní části středočeského kraje. Je spíše rurální oblastí s menší hustotou osídlení, což je dáno historickým vývojem a geografickou polohou, zejména jeho poněkud vyšší nadmořskou výškou. Pro účely výzkumu byla zvolena oblast, která zahrnuje veškeré obce spadající pod matriční úřad města Vlašimi, včetně města Vlašim samotného. Spádová oblast matričního úřadu Vlašimi zahrnuje tyto obce.: Bílkovice, Ctiboř, Hradiště, Chlum, Chmelná, Javorník, Kladruby, Kondrac, Kuňovice, Libež, Miřetice, Pavlovice, Pravonín, Psáře, Radošovice, Rataje, Římovice, Slověnice, Tehov, Vlašim, Vracovice, Všechlapy a Zdislavice. Samotný průzkum proběhl dotazníkovou metodou jednak dotazováním na ulicích a ve veřejných budovách v konkrétních obcích a rovněž na kulturních akcích (divadlo, jarmark). Dále bylo využito kontaktů s pracovníky na obecních úřadech, v podnicích, firmách, v institucích (střední školy, pracovnice mateřských škol, Diakonie atd.), které přispěly k rozšíření počtu respondentů. Z celkového počtu obyvatel vlašimského regionu bylo zapotřebí sesbírat 70,9% formulářů přímo z města Vlašimi a zbylých 29,1% z okolních obcí, které spadají pod vlašimský matriční úřad. Výběr respondentů byl proveden na základě následujících kvót: věk, pohlaví a místo bydliště. S ohledem na tyto parametry byl vymezen charakter reprezentativního vzorku populace ve vlašimském regionu. (Další údaje týkající se dotazovaných - stav, nejvyšší dosažené vzdělání a současné povolání byly doplňující a pro účel průzkumu nebyly použity.)

Výzkumný cíl

Ve vlašimském regionu dosud podobný průzkum neproběhl, tudíž neexistují žádné materiály, s kterými by bylo možno porovnávat získaná data. Výzkumným cílem je zjištění a analýza postojů a vnímání prostituce obyvateli vlašimského regionu, závěrečná interpretace získaných výsledků a shrnutí výsledků.

Metoda výzkumu

Pro zjištění potřebných údajů a potvrzení či vyvrácení vymezených výzkumných otázek byla použita kvantitativní metoda formou dotazníkového šetření. Dotazník obsahuje 9 samostatně zkonstruovaných otázek, většinou uzavřených, ale s možností dalšího, vystižnějšího komentáře. Celkem bylo rozdáno 480 dotazníků. Sběr dat proběhl ve dnech 19. 3. – 9. 4. 2014. Z toho se navrátilo 439 vyplněných dotazníků. 17 z nich bylo odebráno pro zřejmou nízkou vypovídací hodnotu, dalších 62 pro utvoření reprezentativního vzorku. Celkově bylo pro zpracování a následnou analýzu použito **360** dotazníků, z čehož 182 bylo vyplněno ženami a 178 muži, což koresponduje s procentuelním zastoupením mužů a žen v regionu, kde byl průzkum proveden.

Výzkumný vzorek

Cílovou skupinu tvoří obyvatelé města Vlašimi a obcí, které náleží k matričnímu úřadu Vlašim. Respondenty byli jedinci z věkové kategorie 15 – 64 let, tedy lidé v produktivním věku. Z internetových stránek Českého statistického ústavu bylo zjištěno nejaktuálnější socio-demografické složení v regionu datovaného k 31. 10. 2013. K uvedenému datu je stav obyvatel následující:⁴⁶

Socio-demografické rozložení vlašimského regionu						
	Celkem	Ženy	Muži	Věk: 0 – 14let	Věk: 65 a více	Věk: 15 – 64 let
Bílkovice	196	94	102	25	31	140
Ctiboř	116	55	61	18	17	81
Hradiště	26	10	16	2	9	15
Chlum	134	61	73	13	27	94
Chmelná	126	58	68	26	22	78
Javorník	114	51	63	8	25	81
Kladruby	231	110	121	23	37	171
Kondrac	463	237	226	75	47	341
Kuňovice	89	47	42	22	16	51
Libež	166	87	79	23	22	121
Miřetice	153	75	78	24	24	105
Pavlovice	210	107	103	43	25	142
Pravonín	549	276	273	93	89	367
Psáře	126	58	68	14	33	79
Radošovice	322	162	160	47	48	227
Rataje	177	83	94	27	22	128
Římovice	209	94	115	25	24	160
Slověnice	47	20	27	7	14	26
Tehov	361	191	170	71	43	247
Vlašim	11723	5977	5746	1595	1994	8134
Vracovice	356	170	186	45	56	255
Všechlapy	84	45	39	13	21	50
Zdislavice	552	279	273	72	88	392
Celkem	16530	8347	8183	2311	2734	11485
Celkem v %	100	50,5	49,5	14	16,5	69,5

⁴⁶ ČSÚ – Český statistický ústav[online]. © [2014-04-23]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/kapitola/4116-13-n_2013-05

Reprezentativní vzorek byl stanoven na základě kritérií, kterými byli: místo bydliště, pohlaví a věk. Další doplňující informace o respondentech (týkající se rodinného stavu, povolání a dosaženého vzdělání) nebyla pro potřebu průzkumu využita, mohou však v případě potřeby a bližšího zájmu podat určitá fakta a souvislosti, kupříkladu jaký vliv má rodinný stav na postoj k prostituci, či má-li stupeň dosaženého vzdělání nebo určité povolání vliv na vnímání této problematiky apod.

Na základě zjištění socio-demografického rozložení obyvatel vlašimského regionu byl záměrně vybrán reprezentativní vzorek tvořený lidmi ve věku 15 – 64 let. To znamená, že složení respondentů odpovídalo sociálně demografickému rozložení Vlašimska dle daných kritérií. Stanovenými kritérii byly věk, pohlaví a místo trvalého bydliště (respondenti uváděli město Vlašim nebo obec v blízkém okolí). Z města Vlašimi bylo nutné nashromáždit 70,9% dotazníků, ze zbylých spádových obcí 29,1% a poměr mezi muži a ženami musel být 49,5% ku 50,5%. Tento poměr se v jednotlivých částech zkoumané oblasti příliš nelišil, tedy nebylo nutné blížeji ho v konkrétních obcích propočítávat. Respondenti v dotaznících uváděli rovněž dosažené vzdělání, současné povolání a stav, tato doplňující kritéria byla zohledněna při analýze odpovědí. Celkově bylo pro zpracování a následnou analýzu použito **360** dotazníků.

Výzkumné otázky – předpoklady pro uskutečněný průzkum

- 1) Vnímá většina respondentů tj. 51% a více prostituci jako sociálně patologický jev?
- 2) Považuje nadpoloviční většina dotazovaných prostituci v rámci regionu za závažný problém, kterým je nutno se cíleně zabývat?
- 3) Vidí většina respondentů tj. 51% a více vidí v přijetí zákona o regulaci prostituce přínosné řešení?

Procedura

V přípravné fázi bylo samostatně zformulováno 9 otázek zaměřujících se na problematiku prostituce a na vnímání tohoto fenoménu lidmi žijícími na Vlašimsku. Respondenti byli vybíráni záměrně dle aktuální podoby socio-demografického rozložení ve zkoumané oblasti. Ve fázi realizace průzkumu, tedy samotného dotazování byli osloveni jak jednotlivci, tak různé instituce, v kterých byli dotazníky vyplňovány zaměstnanci či studenty. K distribuci dotazníků bylo využito kontaktů s přáteli pracujícími v různých institucích, firmách apod. Dotazníky byly vyplňovány anonymně.

Celkem se navrátilo 439 vyplněných formulářů z celkového počtu 480. Z tohoto počtu bylo vyřazeno 17 dotazníků pro nízkou validitu a dalších 62 dotazníků pro vytvoření reprezentativní vzorku, který procentuálně odpovídá poměrnému složení obyvatel regionu. Během sběru dat byly korigovány a propočítány procentuální hodnoty již navrácených dotazníků s ohledem na poměr mužů a žen a poměr lidí žijících ve městě Vlašimi a mimo něj tak, aby tato hodnota při procesu získávání dat co nejméně odpovídala socio-demografickému rozložení podle daných kritérií.

Výsledky jednotlivých otázek

V následujícím textu jsou analyzovány odpovědi na jednotlivé otázky.

Otázka 1.: Je dle Vašeho mínění prostituce jevem, který negativně ovlivňuje osobnost člověka?

Z celkového počtu respondentů odpověděla kladně převážná většina dotazovaných, konkrétně – 70,6%. Z tohoto počtu kladně odpovídajících bylo 59% žen a 41% mužů. Ze získaných informací je patrné, že si lidé uvědomují negativní vliv na osobnost člověka. V tomto směru jsou více citlivější ženy. Naopak téměř celá čtvrtina respondentů nepovažuje prostituci za jev, který by se negativně podepisoval na charakteru člověka. Zbýlých 5,5% účastníků výzkumu odpovídalo nejednoznačně. Tito otázku hlouběji rozebrali a poskytli cenná tvrzení. Například poukázali na individualitu každého z nás, i na změnu potřeb během lidského života. Dle názoru jednoho z respondentů může prostituce ovlivnit zdravý rozvoj osobnosti a pohled na opačné pohlaví u adolescentů, kdežto u starších osob, kteří již od života nic neočekávají, bude tento vliv minimální.

Otázka 2.: Myslíte si, že je prostituce sociálně patologickým (společensky nežádoucím) jevem?

Většina respondentek, tj. 70,9%, odpověděla kladně, tedy, že prostituce je sociálně patologickým jevem, 20,3% dotázaných žen záporně a zbylé respondentky odpověděly nejednoznačně. Na rozdíl od toho odpovědělo souhlasně pouhých 44,4% mužů. Ze získaných údajů je patrné, že prostituci jako celospolečenský problém vnímá menší procento lidí, neboť proti předchozí otázce odpovídalo kladně méně tázaných, konkrétně o 11,5% žen a 14% mužů. Zajímavým zjištěním, které nutí k zamyšlení je vnímání odlišného vlivu na jedince a vlivu na společnost, přestože společnost je ve své podstatě tvořena každým jednotlivým člověkem, který má svou unikátní hodnotu, jež je schopna ovlivňovat sociální prostředí. Jsou lidé, jež tento fenomén vnímají spíše jako problém dotýkající se konkrétních osob než jako problém společenský. Z některých odpovědí je rovněž patrné, že několik odpovídajících si nebylo odpovědí zcela jisto nebo že nad tímto tématem zatím nepřemýšleli.

Otázka 3.: Je dle Vašeho názoru prostituce v rámci vlašimského regionu rozšířeným, závažným jevem, kterému je nutno věnovat zvýšenou pozornost?

Z odpovědí reprezentativního vzorku obyvatel vlašimského regionu je zřejmé, že se s daným problémem v převážné většině nesetkávají a nepovažují tedy za nutné věnovat mu zvýšenou pozornost a nějakým způsobem ho proto řešit. Tímto způsobem se vyjádřilo 74,1% dotazovaných. 18,1% respondentů pak odpovědělo, že o situaci nemají přehled a tedy že nemohou jednoznačně říci ano či ne a zbylých 7,8% prostituci jako rozšířený, závažný problém vnímají.

Prostituce na Vlašimsku není skutečně tolik rozšířená jako v jiných oblastech České republiky, a to především z důvodů, že se jedná spíše o zemědělský kraj bez velkých městských aglomerací. Na stranu druhou i zde, pokud někdo tyto služby cíleně vyhledává, nalezne prostituující osoby poskytující komerční sex zejména v privátech (viz kapitola Prostituce ve vlašimském regionu).

Nad rámec otázky odpovědělo 6% respondentek a 9,6% respondentů, kteří považují prostituci za nikoli v regionu rozšířený, ale z globálního pohledu závažný jev a to z důvodu společenských rizik, které z poskytování placených sexuálních služeb vyplývají. Dále uvedli, že těmto rizikům je nutno předcházet správnou prevencí a věnovat této problematice zvláštní pozornost tedy i v oblasti Vlašimska.

Otázka 4.: Využil(a) jste někdy nabídky sexuálních služeb? Pokud ano, využíváte sexuálních služeb pravidelně? V jaké frekvenci?

Z výsledků průzkumu společnosti SANEP, který proběhl ve dnech 3. – 9. 2. 2014 na reprezentativním vzorku obyvatel celé České republiky bylo zjištěno, že komerčního sexu využilo 6,9% obyvatelstva ve věku 18 – 70 let.⁴⁷ Na Vlašimsku se dle mého průzkumu toto číslo pohybuje kolem hodnoty 5,5%. Z celostátního pohledu jde tedy o podprůměrnou hodnotu, ale zároveň se dá konstatovat, že výsledek odpovídá povaze regionu a zdejšímu složení obyvatelstva.

⁴⁷ SANEP: Sanep s.r.o. [online] © 2008 – 2011 [2014-02-11]. Dostupné z: <http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-publikace-14-2-2014/>

Z průzkumu společnosti SANEP již není známo zastoupení mužské a ženské populace. Ve Vlašimi a jeho okolí je poměr mezi muži a ženami, kteří využili placených sexuálních služeb 85% ku 15%.

Otázka 5.: Považujete sexuální poměr, založený výhradně na fyzické potřebě za dostatečný?

Otázka byla formulována s cílem zamyslet se nad různými rovinami sexuálního kontaktu. Chápu lidé sex jako prostředek k ukojení čistě fyzických potřeb svých případně svého partnera? Nebo ho vnímají jako hluboký, intimní prožitek jedinečnosti, blízkosti, vzájemné maximální otevřenosti a pravdivosti?

Tento dotaz je v rámci možností daného výzkumu zjednodušený a je tedy složitě na něj jednoznačně odpovídat. Přes komplikovanost zadaného dotazu odpověděla převažující většina respondentů nesouhlasně, tedy že sexuální poměr je nedostačujícím, pokud v něm chybí emocionální a morální rovina. V konkrétních číslech to bylo 75,8%, z toho 41,4% žen a 34,4% mužů. Někteří uváděli, že v určitém období je to v pořádku nebo záleží na okolnostech anebo že je vždy potřeba vložit do toho trochu citu. Jedním z komentářů bylo, že sex má být založený na citech, ale někdy je třeba ventilovat napětí, dalším, že se toto konání stává trendem dnešní doby. Faktem je, že někteří podnikavci se snaží i z nezávazných intimních vztahů udělat byznys viz nabídky typu: „Užijte si úžasnou noc s partnerem/partnerkou Vašich snů“ apod.

Nutno je rovněž zmínit rozdílné vnímání sexu a jeho významu v jednotlivých věkových kategoriích. U lidí mladších se projevuje vyšší tolerance vůči sexuálním poměrům sloužícím výlučně k tělesnému uspokojení, s přibývajícím věkem má tato skutečnost sestupnou tendenci. V konkrétních číslech je vyhodnocení následující: na otázku, zda je sexuální poměr dostačující, je-li založen výhradně na fyzické potřebě, odpovídali respondenti ve věku 15 – 24 let kladně ze 47,7%, respondentky této věkové kategorie ze 16,3%; dotazovaní ve věku 25 – 44 let se vyjádřili souhlasně ze 16,8%, ženy v tomto věku z 12,4%; ve věku 45 – 65 let odpovědělo kladně 15,2% tázaných mužů a 7,1% tázaných žen.

Otázka 6.: Domníváte se, že by legalizace prostituce pomohla v její regulaci a kontrole?

K otázce se vyjádřila téměř polovina (47,6%) mužů kladně a 46,1% mužů záporně. Nadpoloviční většina respondentů se k legalizaci vyjádřila negativně. Někteří z odpovídajících legalizaci prostituce považují za složitý problém, který nelze jednoznačně řešit. Jedním z názorů, které s uzákoněním zákona o regulaci prostituce souhlasí je vyjádření, že by legalizace stála za pokus, snížila by celkový rozsah prostituce a kriminality s ní spojené. Dalším trefným poznatkem je, že v případě zavedení důmyslného systému a dobrých zákonů, by zavedení legalizace přispělo státní kase. Oproti tomu se v dotaznících vyskytl názor, že uzákonění prostituce je nemorální.

U ženské části respondentů je poměr trochu odlišný. 51,1% žen uvedlo, že legalizace v regulaci a kontrole nepomůže. 39% žen s uzákoněním a souhlasí a vidí v tomto kroku možný způsob řešení problému. Zbylé respondentky (přibližně 10%) se nevyjádřilo zcela jasně nebo viděly jen částečné pozitivní efekty, zejména v kontrole šíření pohlavních chorob.

Otázka 7.: Myslíte si, že by s sebou mohla přinést legalizace prostituce nějaká rizika? Pokud ano, jaká?

Téměř polovina dotazovaných si není vědoma rizik s legalizací prostituce spojených. V konkrétních číslech: celkově 48,9% respondentů, z toho 50,6% mužů a 49,4% žen. V kladných odpovědích na otázku respondentů uváděli jako nejčastější rizika: šíření prostituce, šíření pohlavních nemocí, ohrožení mládeže, úplatky a korupce, úpadek morálky atd. Vnímání možných rizik se u odpovědí žen a mužů příliš neliší.

Otázka 8.: Jaké je dle Vašeho názoru ospravedlnění pro existenci prostituce? (Důvody, pro které je možno pochopit existenci prostituce.)

V odpovědích byly uvedeny příčiny a důvody vzniku prostituce. Mezi nejčastějšími jsou tyto: finanční tíseň a sociální nouze. Dalšími častými názory jsou: nemožnost či neschopnost vydělat si jiným způsobem, z pohledu uživatele: záliba v sexu, sexuální frustrace, jiné sexuální potřeby, samota, vyšší sexuální aktivita, kterou je nutné vybit a to raději tímto způsobem, než násilnou, agresivní cestou. Dalšími důvody mohou být odlišné sexuální praktiky, za které se člověk stydí, neschopnost najít si partnerku či partnera, ať už kvůli neatraktivnosti nebo nějakému fyzickému handicapu. Okruh dalších výpovědí se týká historického faktu, že prostituce je součástí lidského rodu od nepaměti a pokud je dobrovolná, je to věc každého z nás.

Otázka 9.: Byl/a byste ochoten/ochotna poskytnout sexuální služby? Pokud ano, v jakém případě?

Dotaz měl vyprovokovat respondenty k zamyšlení nad příčinami vzniku prostitutivního chování zároveň i jejich vnímání prostituce, která by se týkala přímo jejich osoby. V souvislosti s předchozí otázkou, která vybízela zamyslet se nad důvody vzniku a existence prostituce tento dotaz rozvíjí hypotetickou představu, za jakých okolností by byl člověk ochoten či schopen poskytnout sexuální službu. Jak bylo předpokládáno, drtivá většina dotazovaných by s poskytnutím svého těla nebyla svolná. Celkově by se k tomuto počínu (převážně v krajních situacích) uchýlilo 10,8 dotazovaných. Při rozdělení účastníků průzkumu dle pohlaví by se k tomuto jednání odhodlalo 13,5% respondentů z celkového počtu mužů, kdy převládajícím důvodem byla finanční tíseň. U respondentek byl v případě kladných odpovědí (8,2% z úhrnného počtu žen) převládajícím faktorem mateřský pud. K poskytnutí komerčního sexu by se odhodlaly pouze v případě, pokud by šlo o život svůj či jejich dítěte anebo pro zajištění základních potřeb své rodiny.

Interpretace výzkumu

Z výše uvedeného rozboru jednotlivých otázek je možné vystopovat jisté tendence související s vnímáním a postoji k dané tématice.

Lidé si jsou vědomi negativního působení na osobnost člověka, jinak však vnímají vliv prostituce na jedince a na společnost. Většina z respondentů (převážně mužů) tento fenomén vnímá spíše jako problém týkající se konkrétních osob, ale už ne jako problém společenský. Takovému názoru může být porozuměno i tak, že není-li prostituce právně upravena, nelze k ní konkrétně přistupovat, tedy ani jako k sociálně patologickému jevu. Tato úvaha je samozřejmě jen jednou z možností, jak toto mínění interpretovat. Dalším nazíráním může být to, že když se lidé nesetkají s prostitucí přímo, nemůže mít na ně příliš velký vliv a potažmo tedy i na celou společnost. Z genderového hlediska lze konstatovat, že ženy vnímají závažnost a problematiku komerčního sexu jak z pohledu jedince tak i celé společnosti v mnohem větší míře než muži. Na jedince je prostituce negativně působícím jevem pro 58,4% respondentů a 82,4% respondentek. Jako sociálně patologický, tedy společenský problém ho považuje 44,4% mužů a 70,9% žen.

Co se týče rozšířenosti, není prostituce na Vlašimsku nikterak rozšířeným jevem. Ovšem, pokud má někdo potřebu těchto služeb využít, není problém prostituující osoby vyhledat ať už přes známé, přes internet nebo (v minimální míře) přes regionální tiskoviny. Zkrátka, kdo hledá, ten najde. Zvláštní kapitolou jsou pak mladí uživatelé drog, jejichž rozšíření je v regionu a zvláště ve městě Vlašimi značné. Tito jsou za určitých podmínek a naskytne-li se spontánní, neplánovaná příležitost, ochotni poskytnout své tělo buďto za peníze či přímo za drogu. Samozřejmě sami se za prostituující nepovažují, tuto službu vnímají jako vzájemnou, přátelskou výměnu toho, co jeden vlastní a druhý potřebuje.

Nabídky sexuálních služeb využilo 5,5% dotazovaných. Lze říci, že tento výsledek odpovídá charakteru regionu a souvisí se zdejším složením obyvatelstva. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem je procento uživatelů sexuálních služeb více než o 1% nižší.

Záměrem otázky, je-li postačující využívat sexuálního poměru jen kvůli fyzické potřebě, bylo zjistit, zda lidé považují sex za nedělitelnou součást trojdimenzionálního – duchovního, duševního a fyzického partnerského vztahu anebo pouze jako prostředek uspokojení či vybití tělesných potřeb. I když se otázka netýká přímo problematiky prostituce, souvislost zde je právě v rovině chápání sexu a sexuálního chování. Právem lze namítnout, že každé období lidského života má svá specifika, která se samozřejmě dotýkají i stránky sexuální. Například ve věku dospívání je přirozené, že mladí lidé si teprve tvoří jisté chápání a postoje k sexualitě na základě získávaných zkušeností, které jinak než vlastní empirií nezískají nebo se partneři nemusí vždy setkat ve stejný čas se stejným sexuálním apetitem a jeden musí nashromážděnou energii ventilovat jiným způsobem. Tuto otázku je tedy nutno brát obecněji, je zaměřena na úvahu o zdravé, běžné populaci bez zjevných známek odchylek v sexuálním chování a v sexualitě již ustáleného jedince.

Značná část dotazovaných, explicitně 75,8% respondentů odpověděla záporně, tedy že sexuální poměr není dostatečným, je-li bez citů a jakéhosi provázání partnerů. Na stranu druhou se i někteří takto odpovídající respondenti zmiňují o situacích, kdy je jiné jednání pochopitelné. Například potřebuje-li jeden z partnerů ventilovat sexuální napětí, či v období, kdy člověk nic krom sexu neočekává.

Podstatným zjištěním je důležitost věku v odlišném chápání sexuálního poměru. Na základě získaných výsledků průzkumu je patrné, že s přibývajícím věkem vnímá více jedinců sexuální poměr založený pouze na tělesné potřebě za nedostatečný. Naopak větší počet mladých respondentů dokáže vnímat sex jen ve fyzické rovině. Tento fakt může být odrazem soudobé společnosti, která je shovívavější a otevřenější k nejrůznějším sexuálním projevům, jež jsou veřejně proklamovány. Na tomto trendu se nemalou měrou podílí i média a masmédia se svou přehlídkou skandálních informací, širokou nabídkou erotických témat, šokujících zpráv o celebritách, zaměřeností na vizuální stránku a její úpravu, poněvadž nejdůležitější je být především sexy a cool. Nezáleží na citech, hlubším pochopení, důsledcích protlačovaného, podstatný je byznys, zisk. Dalším případným důvodem odlišného nazírání na pohlavní život je teprve počínající

poznávání této oblasti, nabírání zkušeností, vytváření si postojů k životu a vztahů k ostatním lidem. Z genderového pohledu je zřejmé, že ženy mají v každém věku větší potřebu se sexuálním partnerem prožívat mimo fyzické uspokojení i jakýsi soulad, pocit vnitřní blízkosti.

Otázka legalizace prostituce, která by mohla pomoci v její regulaci a kontrole se snaží vyvolat v respondentech hlubší zamyšlení nad tímto jevem. Značná část respondentů odpovídala ve smyslu, že přehlížením prostituce nevymizí a je nutné o tom diskutovat a pokusit se nalézt celospolečensky přijatelné řešení, tak aby nebyla neúnosně překročena normalita a hranice lidství, aby animálnost v nás nepřevážila morální kodex a mravní hodnoty člověka. Jisté je, že každý má hranici v oblasti sexuality posunutou jinak, hodnotový žebříček každého z nás se v tomto směru liší. I proto je potřebné vytyčit si alespoň jakési pomyslné mantinely. Oproti tomu se k legalizaci prostituce někteří dotazovaní vyjádřili značně odmítavě, s tím, že se jedná o nemorální krok. Každý počin má svou míru rizika, kladů a záporů, proto je na místě s rozvahou a důkladně zvážit v čem by legalizace skutečně mohla pomoci a na jaká nebezpečí s ní spojená bychom se museli připravit.

Zajímavým podnětem k zamyšlení jsou odpovědi týkající se rizik spojených s uzákoněním prostituce. Někteří z účastníků průzkumu například uvedli, že prodej těla může být díky legalizaci prostituce vnímán jako něco běžného nebo že prostituce může být chápána jako běžné zaměstnání nebo kupříkladu, že legalizace může mít vliv na výběr povolání u mladých lidí, zejména těch, kteří nemají valnou potřebu se vzdělávat. Vnímání možných rizik se u odpovědí žena mužů příliš neliší.

Otázka ospravedlnění existence prostituce nemůže obsáhnout veškeré souvislosti s ní spojené. Toto téma je velmi subjektivní a vyžaduje hlubší zamyšlení a nelze na něj plnohodnotně odpovědět jen několika slovy. Uvědomuji si, že nutně otevírá prostor pro širší diskusi. Nicméně názory respondentů alespoň částečně odhalili důvody (ty jsou uvedeny v dílčích výsledcích průzkumu), pro které je existence prostituce akceptovatelná a některými lidmi vyhledávaná, což samozřejmě neznamená, že je automaticky přijímaná. Jedny z nejčastějších

důvodů, pro které lze najít pochopení k vykonávání prostituce jsou: finanční tíseň prostituujících osob nebo sexuální náruživost uživatelů, kteří by jinak mohli použít násilí k vynucení sexu.

V případě dotazu zjišťujícího, kolik lidí by bylo ochotno poskytnout své tělo pro účel komerčního sexu, se převážná většina respondentů vyjádřila negativně, což jistě není překvapujícím faktem. Z toho je patrné, že lidé považují své tělo a s ním spojenou sexualitu za nedílnou, intimní součást svého bytí. V životě člověka však mohou nastat situace, v nichž je člověk schopen překročit své vnitřní, pevně stanovené zásady. Jak část účastníků dotazníkového šetření poznamenala, takovou situací může být například, hrozí-li jim samým či blízké osobě nějaké nebezpečí, ať již z hlediska fyzického nebo hlediska finančního či sociálního.

Cíl, jímž bylo zjištění a analýza postojů a vnímání obyvatel regionu k problematice prostituce byl splněn na základě vyhodnocení získaných informací.

Zhodnocení výzkumných otázek

- 1) Vnímá většina respondentů tj. 51% a více prostituci jako sociálně patologický jev?

Na tuto výzkumnou otázku lze odpovědět kladně, neboť 57,7% dotazovaných se vyjádřilo souhlasně, tedy že prostituce je sociálně patologickým jevem. Z genderového hlediska je však odpověď nejednoznačná, neboť takto je prostituce vnímána většinově pouze ženami (70,9%), na rozdíl od mužů, kde množství kladných odpovědí činilo méně než 50% (konkrétně 44,4%).

- 2) Považuje většina dotazovaných prostituci v rámci regionu jako závažný problém, kterým je nutno se cíleně zabývat?

Z názorů reprezentativního vzorku obyvatel vlašimského regionu je zřejmé, že valná většina účastníků dotazníkového šetření se shoduje na tom, že prostituce není v lokální podobě závažným problémem, jemuž je nutno věnovat zvýšenou pozornost a proto ho tedy není třeba primárně řešit. Konkrétně se takto vyjádřilo 74,2% dotazovaných.

- 3) Vidí většina respondentů tj. 51% a více v přijetí zákona o regulaci prostituce přínosné řešení?

Tato výzkumná otázka se z průzkumu nepotvrdila. Je možné, že tento výsledek může částečně souviset s tím, že většina z dotázaných nevidí prostituci na Vlašimsku jako problém (viz dotazníková otázka č. 3), tudíž tuto problematiku nemusí řešit a nutně si pak uvědomovat potřebu legislativní úpravy. Přesto se značná část - 43% respondentů přiklání k legalizaci, která by podle nich mohla přinést určitá pozitiva.

Závěr

Jak tedy lidé žijící ve vlašimském regionu prostituci vnímají a jaké k ní zaujímají postoje?

Všeobecně lze říci, že z větší části si lidé uvědomují nepříznivé působení fenoménu prostituce, zvláště pak u mladého člověka, který nemá prozatím pevně vytvořené postoje a jenž si vehementněji tvoří hodnotový žebříček na základě teprve získávaných, prožívaných zkušeností.

Problém vyvstává s percepcí prostituce z hlediska společenského. Zdá se, že značná část lidí uvažuje nad tímto a zřejmě i jinými sociálně patologickými jevy tak, že nebudou-li jim vystaveni, nepřijdou-li s nimi do přímého kontaktu, nebudou mít na ně a na ostatní slušně žijící lidi žádný vliv. Připomíná to stanovisko: „To, co nevidím, neexistuje a netýká se mě to“ nebo oblíbený esoterický motto-boom dnešní doby: „Nebudu-li to živit svou energií, nebude to sílit“. Bohužel některé problémy ve světě nevymizí, budeme-li před nimi zavírat oči. Prostituce je globálním problémem, je součástí společnosti, které spoludodává určitou pachut', je jednou z ingrediencí sociální atmosféry, je v jejím éteru, je v prostoru nad člověkem - jedincem, a tím je schopna zprostředkovaně, zpět skrze globál, ovlivňovat každého z nás. To, co brání jakýmkoli změnám je laxnost vůči věcem, s kterými nejsme v přímé konfrontaci. Není nutné ani možné, aby každý z nás radikálně, údernými zásahy řešil veškeré konflikty a nespravedlnosti světa. Co člověk, to svět, jiné, originální vidění světa, tedy bez vzájemné tolerance a respektu by bylo nereálné dojít k jakékoli shodě a životnímu kompromisu i jen mezi dvěma jedinci, natož pak v celé společnosti. Zásadním rozhodnutím každého člověka z pohledu společnosti je však přijetí vlastní hodnoty a zodpovědnosti za svou osobu, přístup k životním tématům bez vnější manipulace ať již médii či kupříkladu lidmi ve vlivném postavení a vytváření vlastních názorů a postojů na základě svého svědomí a vědomí, s nimiž (zdá se) málo v této době promlouváme. V dnešním čase tvrdého, neúprosného kapitalismu je často pro mnohé nelehkým úkolem. Systém nahrává a vyvolává v lidech pocit nutné sobeckosti, egocentrismu, odvádí pozornost od podstatných záležitostí, burcuje k rivalitě, nutí nestarat se o dění kolem nás, ale zaměstnává každého péčí o osobní

komfort, starostí o vlastní přežití, o zabezpečení svých pomyslných jistot. Přesto či právě proto je třeba obrátit se do sebe, do úsudků svého svědomí.

Jak již mnohé empirie nesčetněkrát potvrdily, nikdo z nás nemůže s neochvějnou samozřejmostí říci, jak se zachová v té které situaci. Život ve své rozmanitosti a štědrosti nabízí mnoho pozoruhodných příležitostí, nezapomenutelných prožitků, pocitů štěstí, vnitřního i zevního blahobytu atd. Naopak ve své komplikovanosti a křehkosti může přinést mnoho nejistot, nepředvídatelných existenciálních dramát a peripetií. Ač se lidé svědomitě řídí zásadami, ač si uvědomují nutnost existence morality, toho co je a co není správné a dobré, není vždy pro složitost života v lidských silách zachovat se tak, jak nám určuje naše nitro i vnější svět. Toto se vztahuje i k otázce prodeje a prodejnosti těla. Naprostá většina respondentů odpovídala na základě běžných reálií života, tedy dobrovolně by se k nabídce a prodeji svého těla neuchýlila. Ti, kteří odpověděli na otázku kladně – celkem 10,8% dotazovaných – uvažovali spíše nad krajními případy, kdy by takové jednání zachránilo život blízké osobě nebo jim samým či by je vyvedlo z krajně nepříznivého existenčního statutu atd. a to v převážné většině na úkor osobního přesvědčení a vnitřních hodnot. Podobně vnímají mnoho těch, kteří se prostitucí živí, i když nelze opomenout poznámky, které popisují tyto jedince jako neschopné, psychicky labilní a slabé, neochotné pracovat.

Prostituce integritu člověka narušuje a jednotlivé složky jeho osobnosti bezesporu odděluje. Soustředí se především na oblast fyzického uspokojení, přestože některým lidem dává mylnou iluzi o přítomnosti emocionální roviny, pocitu lásky, něhy, vzájemného propojení, sdílení a pochopení. Může vůbec dojít mezi klientem a osobou poskytující placený sex k citovému vzplanutí, jestliže jde o komerční záležitost a o obchod? Jak bylo zmíněno v podkapitole, která se zaměřuje na typy uživatelů sexuálních služeb, jsou klienty i tzv. romantici mající potřebu zachraňovat, vysvobozovat. Ti se však většinou stávají aktéry dobře sehrané (činoherní) scény, nehledě na finanční nákladnost takového představení. Nebylo by pro takové výhodnější a levnější zajít si do divadla, kde člověk nemusí lhát sám sobě, vždyť je uvědomen o fikci příběhu, který může být navíc v mnohém reálnější, než ta předkládaná skutečnost odehrávající se za zdmi veřejných domů.

Samozřejmě existují ojedinělé případy, kdy se zákazník zamiloval do prostitutky – svého padlého anděla, kterého skutečně zachránil a vymanil ze spárů zla. Avšak bezmála veškerá realita těchto příběhů není tak šťastná a poetická.

Člověk nemůže provozovat prostituci, aniž by si své jednání neospravedlnil. Pro své konání potřebuje mít důvod a objasnění. Musí se v té konkrétní situaci cítit dobře a komfortně, což mu umožňuje vnímání přítomnosti účelu a smyslu daného stavu. Zároveň mu musí splňovat určité potřeby a uspokojení. Pokud někdo vykoná něco proti svému přesvědčení, proti svým vnitřním zásadám, musí si toto jednání vnitřně, sám před sebou obhájit, ospravedlnit. Při rozhovoru s poskytovatelkou sexuálních služeb bylo řečeno spoustu logických argumentů a pravd, které dávali smysl. Přesto člověk cítil, že ne vše je v pořádku a že podávané skutečnosti jsou polopravdou a pokřiveným pohledem na své tělo a sexualitu vůbec.

Prostitucí je bezesporu odkrýváno, něco, co by mělo zůstat skryto a naopak chybí ji cosi, co člověk nutně potřebuje – určitý emocionální vztah, porozumění, sounáležitost, nejen fyzickou blízkost toho druhého.

Přesto, necht' každý uplatňuje své sexuální požadavky a potřeby, ovšem pokud jsou sdíleny se souhlasem ostatních zúčastněných v bezpečí svého soukromí a se zřetelem a respektem na morální a duchovní hodnoty druhých lidí.

Seznam použitých informačních zdrojů

- BÁRTLOVÁ, Sylva. *Sociální patologie*. Brno: 1. vydání. Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně, 1998. ISBN 80-7013-259-0
- BORNEMAN, Ernest. *Encyklopedie sexuality*. Praha: VICTORIA PUBLISHING, 1990. ISBN 80-85605-17-1
- CAPPONI, Věra; HAJNOVÁ, Růžena; NOVÁK, Tomáš. *Sexuologický slovník*. Praha: Grada, 1994. ISBN 80-7013-259-0
- GIRTLER, Roland. *Okrajové sociální kultury*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2001. ISBN 80-210-2728-2
- CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1. vydání. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6
- JANDA, František; VALTA Vladimír. *Zdravověda pro 1. a 2. ročník učebního oboru Kadeřník*. Praha: INFORMATORIUM, 1999. str. 155 – 158. ISBN 80-86073-46-7
- KRAUS, Blahoslav; HRONCOVÁ Jolana a kol.: *Sociální patologie*. 2. vydání. Hradec Králové: GAUDEAMUS, 2010. ISBN 80-7178-549-0
- ONDREJKOVIČ, Peter. *Sociálna patológia*. 2. rozšířené vydání. Bratislava: VEDA, 2001. ISBN 80-224-0685-6
- PÁNEK, Jaroslav: *Hrdelní soudnictví na Vlašimsku v 16. – 1. století*. In: BRANDL, Zdeněk; PETRÁŇ, Josef: *Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 23*. Okresní archiv v Benešově: Státní zemědělské nakladatelství v Praze, 1979. publikace č. 3135
- SZÁKOVÁ, Marie: *Prezidiální spisy OÚ Vlašim (rozsah 1. 11. 1918 – 23. 3. 1939)*. Okresní archiv v Benešově: zpracovala Száková Marie, 1973
- VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2. doplněné a aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2007. ISBN 978-80-247-2218-4
- WEISS, Petr a kolektiv. *Sexuologie*. 1. vydání. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8
- ZÁKON Č. 40/2009 SB. *trestní zákoník*. In: *Trestní předpisy podle stavu k 1. 1. 2012*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-890-4
- ZVĚŘINA, Jaroslav: *Prostituce: poznámky ze sexuologického hlediska*. In: TRUHLÁŘOVÁ, Zuzana; DVOŘÁKOVÁ Stanislava. *Sociální aspekty sexuálního komerčního zneužívání*. Hradec Králové: Miloš Vognar – M a V, 2004. ISBN 80-86771-05-9

Internetové zdroje:

ADAMIČKOVÁ, Nad'a; KÖNIGOVÁ, Marie: Legalizace prostituce vyvolá ve Sněmovně znovu pozdvižení. [online]. In: Borgis, a. s. © 2003 - 2014 [cit. 2014-03-14]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/326408-legalizace-prostituce-vyvola-ve-snemovne-znovu-pozdvizeni.html>

BAUDYŠOVÁ, Zuzana: V ČR bylo v roce 2009 sexuálně zneužito či týráno více než 4 000 dětí! In: Petra Vymětalová. VaseDeti.cz. © 2004 – 2013 [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: <http://www.vasedeti.cz/rodina-a-vztahy/pomoc/v-cr-bylo-v-roce-2009-sexualne-zneužito-ci-tyrano-více-nez-4-000-deti/>.

BAKO, Tomáš: LaStrada o.p.s. [online] © 2010 – 2014 [2014-02-11]. Dostupné z: <http://www.strada.cz/cz/kdo-jsme/historiehis>
Designed by b-sticks s.r.o. - Tomáš Bako.

BŮŽEK, František: *Praha chce z prostituce udělat řemeslo, které se bude danit* In: Mediafax. Mediafax.cz [2013-03-30]. Dostupné z: /
<http://mediafax.nova.cz/clanek/domaci/praha-chce-z-prostituce-udelat-remeslo-ktere-se-bude-danit.html>

ČSÚ – Český statistický ústav[online]. © 2013 [2014-04-23]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/kapitola/4116-13-n_2013-05

JESSOR, Richard: *Rizikové chování v dospívání: psychosociální rámeček pro chápání a jednání*. In: www.MSMT.cz [online]. © 2013 - 2014 [cit. 2014-10-05] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/1594?highlightWords=jessor>

KOZLER, Pavel: Projekt Šance, o.s. [online]. © [2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.sance.info/index.php>

MEDIA: Úřad městské části Praha 1 [online]. © 2008 [2013-03-15]. Dostupné z: http://www.praha1.cz/cps/media/Problematika_prostituce_na_uzemi_Prahy1.doc

PARULA, Martin: Ulice – Agentura sociální práce, o. s. [online]. © 2012 [2013-03-15]. Dostupné z: <http://www.ulice-plzen.com/>

SANEP: Sanep s.r.o. [online] © 2008 – 2011 [2014-02-11]. Dostupné z: <http://www.sanep.cz/pruzkumy/legalizace-prostituce-publikace-14-2-2014/>

STÁRKOVÁ, Kateřina: Prostituce a její řešení. [online]. In: ZENA-IN.cz. © 2000 - 2014 [cit. 2014-11-30]. ISSN 1804-6576. Dostupné z: <http://zena-in.cz/clanek/prostituce-a-jeji-reseni>

VAVROŇ, Jiří: *Za drogy a prostituci Češi utratí ročně 20 miliard*. In: Borgis, a. s. © 2003–2013. [2013-03-30]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/ekonomika/292230-za-drogy-a-prostituci-cesi-utratir-rocne-20-miliard.html>

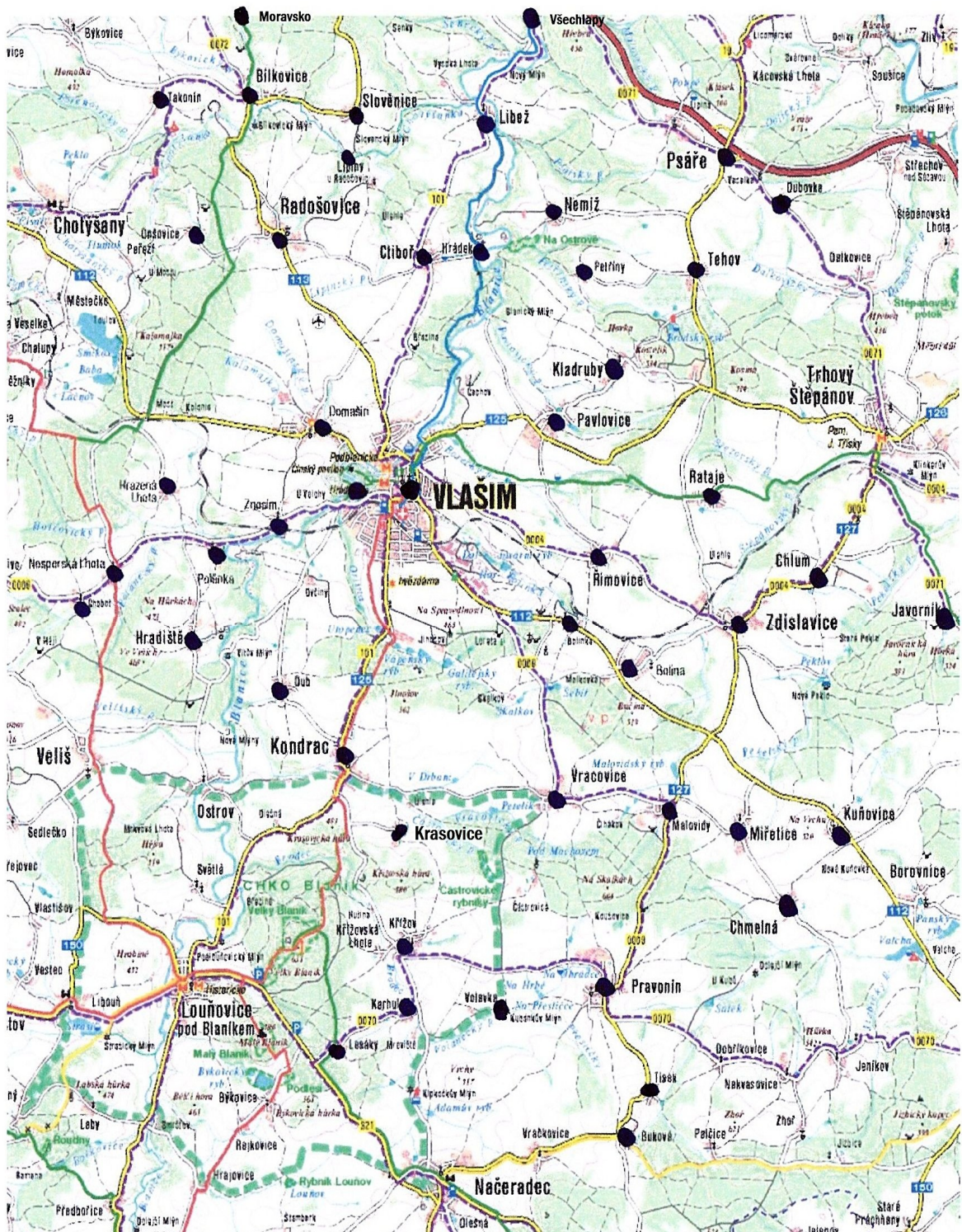
WEBPRODUCTION: ROZKOŠ bez RIZIKA o.s. [online]. © 2010 [2013-03-15]. Dostupné z: <http://www.rozkosbezrizika.cz/cz/co-delame/>

Přílohy

Příloha č. 1 – Tabulka statistik – množství zjištěných případů týraných, zanedbávaných a zneužívaných dětí v období 2000 – 2009 (z internetového zdroje: www.vasedeti.cz)

Česká republika: rok 2000 – 2009			
Rok	Tělesné a psychické týrání, od r. 2009 také zanedbávání	Sexuální zneužívání, dětská pornografie, dětská prostituce	Celkem
2000	743	614	1357
2001	884	522	1406
2002	698	537	1235
2003	950	665	1615
2004	1028	698	1726
2005	1319	664	1983
2006	1008	585	1593
2007	1205	679	1884
2008	1239	739	1978
2009	3613	834	4447
Celkem	12687	6537	19224

Příloha č. 2 – mapa oblast průzkumu – obce spadající pod matriční úřad města Vlašim jsou označeny černými body

Příloha č. 3 – Tabulka: Koncepční rámec pro rizikové chování dospívajících:
rizikové a ochranné faktory, rizikové způsoby chování a dopady rizik

(viz Richard Jessor: Rizikové chování v dospívání z internetového zdroje:
<http://www.msmt.cz/file/1594?highlightWords=jessor>)

RIZIKOVÉ A OCHRANNÉ FAKTORY				
BIOLOGIE/GENETIKA	SOC. PROSTŘEDÍ	VNÍMANÉ PROSTŘEDÍ	OSOBNOST	CHOVÁNÍ
Rizikové faktory alkoholismus v rodině Ochranné faktory vysoká inteligence	Rizikové faktory chudoba normativní anomie rasová nerovnost nezákonná příležitost Ochranné faktory kvalitní školy soudržná rodina zdroje v okolí zájem dospělých	Rizikové faktory modely deviantního chování normativní konflikt rodičů-kamarádů Ochranné faktory modely konvenčního chování vysoké kontrolní mechanismy vůči deviantnímu chování	Rizikové faktory malé vnímané životní šance malá sebeúcta sklony k hazardování Ochranné faktory důraz na úspěchy důraz na zdraví netolerování deviací	Rizikové faktory problémové pití alkoholu špatná práce ve škole Ochranné faktory chození do kostela práce ve školních a zájmových kroužcích
RIZIKOVÉ ZPŮSOBY CHOVÁNÍ				
RIZIKOVÉ ZPŮSOBY CHOVÁNÍ / ŽIVOTNÍ STYLY DOSPÍVAJÍCÍCH				
	Problémové chování užívání drog kriminalita řízení pod vlivem alkoholu	Chování související se zdravím nezdravé stravování užívání tabáku nedostatek pohybu nepoužívání bezpečnostních pásů	Chování ve škole chození za školu zanechání studia užívání drog ve škole	
DOPADY RIZIK				
NEGATIVNÍ DOPADY NA ZDRAVÍ / ŽIVOT				
	Zdraví nemoci / choroby zhoršení kondice	Sociální role neúspěch ve škole sociální izolace problémy se zákonem předčasné otěhotnění	Vývoj osobnosti neadekvátní sebepojetí deprese / sebevraždy	Příprava na dospělost nedostatečné pracovní dovednosti nezaměstnatelnost nemotivovanost

Vzájemné propojení koncepční domény rizikových faktorů a ochranných faktorů

Příloha č. 4 – Dotazník

Pohlaví:

Dosažené vzdělání:

Věk:

Současné povolání:

Stav (svobodný/ná, rozvedený/ná, vdovec/vdova apod.):

Trvalé bydliště: Vlašim - Obec v blízkém okolí Vlašimi (nehodící se škrtněte)

DOTAZNÍK

Dotazník, prosím, vyplňujte bez ohledu na obecné mínění a určité skutečnosti (např. to, že prostituce je součástí lidského společenství téměř již od jeho počátku).
Odpovídejte na základě Vašeho přesvědčení a vztahu k danému tématu.

1. Je dle Vašeho mínění prostituce jevem, který negativně ovlivňuje osobnost člověka?
2. Myslíte si, že je prostituce sociálně patologickým (společensky nežádoucím) jevem?
3. Je dle Vašeho názoru prostituce v rámci vlašimského regionu rozšířeným, závažným jevem, kterému je nutno věnovat zvýšenou pozornost?
4. Využil(a) jste někdy nabídky placených sexuálních služeb?
Pokud ano, využíváte sexuálních služeb pravidelně? V jaké frekvenci?
5. Považujete sexuální poměr, založený výhradně na fyzické potřebě za dostatečný?
6. Domníváte se, že by legalizace prostituce pomohla v její regulaci a kontrole?
7. Myslíte si, že by s sebou mohla přinést legalizace prostituce nějaká rizika?
Pokud ano, jaká?
8. Jaké je dle Vašeho názoru ospravedlnění pro existenci prostituce?
(Důvody, pro které je možno pochopit existenci prostituce.)
9. Byl/a byste ochoten/ochotna poskytnout sexuální služby? Pokud ano, v jakém případě?

Děkuji za Váš čas a pravdivé vyplnění dotazníku.

Příloha č. 5: Tabulka odpovědí – muži

Otázka č:	Ano	Ne	Nevím + Jiné	Komentáře
1	104	66	Nevím 8	Ano i ne = ano - u adolescentů ovlivňuje rozvoj jedince a jeho pohled na opačné pohlaví, ne – u starších osob, kteří už nic od života nečekají; je to individuální; jak kdo
2	79	93	Nevím 4 + Jiné 2	Ano: je zde přímá souvislost s pácháním trestné činnosti – kuplířství, obchodování s bílým masem, drogy, zbraně a vyřizování si účtů s kartely
3	17	130	Nevím 31	
4	17	161		Ano – nevím frekvenci; 3x do roka; zcela výjimečně
5	43	124	Nevím a jiné 11	Ne, přesto jde o biologickou pomoc, nerovnováhu a její vyrovnaní Ne, jsou to zvířecí pudy a já přeci nejsem zvíře ☺ trochu citu do toho; Jak kdy, jak často, jak s kým; Ne: dlouhodobě ne; Ne, ale je to trend doby; Ano i ne – sex má být založený na citech, ale někdy je třeba ventilovat napětí;
6	85	82	Nevím 10 + 1 jiné	Ano: státní kase by to určitě prospělo, chtělo by to jen důmyslný systém a dobré zákony; stálo by to za pokus, legalizace by mohla snížit celkový rozsah prostituce a snížit kriminalitu s ní spojenou; Těžko říci, je zde hodně parametru, které by bylo nutno zkoumat, nejen morální či ekonomickou stránku; Myslím si, že legalizace je nemorální; Společnost by byla eticky pobouřena
7	69	89	Nevím 20	Ano: šíření pohlavních nemocí; klientela prostituce přestane být v anonymitě; Asi ano: mohlo by se na ni nahlížet jako na běžné zaměstnání; jistě ne větší než jsou nyní; Ano: nemoci; nekontrolovatelné pasáctví a násilí; úpadek morální společnosti; více prostituce a prostituujících; více chorob; více uživatelů drog; nelegální činnosti; riziko společenského uznání prostituce mezi ostatní běžné profese; do čeho se motá stát je špatně; obcházení zákona; ztráta zábran, zneužívání; stala by se možná normalitou a tím by rapidně stoupla; dřívější sexuální život; naivní mladá děvčata by zkusila tuto profesi a později by jistě litovala tohoto rozhodnutí!!; podvod; ano-šíření pohlavních nemocí; prostory na veřejných místech; prostory (hřiště, lavičky), kde by se mohlo něco ponechat a malé děti by to mohli brát do rukou, atd.); klientela prostituce přestane být v anonymitě
8	104	60	Nevím 12+ 2 Jiné	Ano: finanční krize; extrémní záliba v sexu; podnikatelský záměr, finance; Ano: např. svobodná matka v nouzi, frustrace apod.; nechtěné děti, šíření pohlavních chorob; ano: nejstarší řemeslo; nutnost; pokud je dobrovolná; krizové situace, sociální nouze;

				<p>fyzické potřeby; finanční stránka; tíživá finanční situace; ochrana blízkých osob; samota, neschopnost najít si partnera, fyzická frustrace uživatelů; svobodná vůle jednotlivce; nefunkční sex. Život ve vztahu; různé druhy sexu, které manželka či partnerka odmítá; různé druhy úchylek, o nichž člověk nechce, aby o nich příbuzní a nejbližší okolí vědělo; Ano: rozhodnutí dotyčné osoby; lidská nedokonalost a slabost; Pokud nemá možnost svádění; fyzická potřeba; Ano: neschopnost najít si partnera; materiální nouze a chudoba; finance; vybití sex. frustrace, ventilace předcházení násilí; neschopnost ženy vydělat si jinak a je v zoufalé situaci; Co mají ty ženy dělat, když se jim nechce dělat? Pudy; je zde od nepaměti; není jiná možnost; služby pro lidi s jinými sexuálními potřebami; Ano, je-li to dobrovolné; svobodné podnikání; žíví se tím, co umí; nezaměstnanost; nevzdělanost a úroveň morálky; nedostatek pochopení; hledání vzájemného kontaktu – zdravotně postižení; finanční problémy; nymfomanie; Ano: finance – nedostatek; existenční, sociální problémy; Ano: finanční krize; extrémní záliba v sexu; podnikatelský záměr, finance</p>
9	24	142	Nevím 11 + 1 Jiné	<p>Pouze v případě existenční nouze; Ano: za úplatu; přitažlivé ženě; Ano: jak se říká: nikdy, neříkej nikdy; nikdy nikdo neví, do jaké situace se může dostat a za svou rodinu bych dal život, tedy i toto, jinak ne; pro kamarádky; byla by hezká; v případě nouze; v případě sympatie; pokud mi úřady nezajistí práci, kdyby šlo o život; těžká otázka nebyl jsem v situaci, abych se nabízel; situační nouze; kamarádkám ano; podle financí</p>

Příloha č. 6: Tabulka odpovědí – ženy

Otázka č:	Ano	Ne	Nevím a jiné	Komentáře
1	150	20	12 Jiné	
2	129	37	4 Nevím + 12 Jiné	Ano i ne; do určité míry; jak kdy a kde; spíše ano; za určitých okolností
3	11	137	Nevím 34	Vždy je nutné věnovat tomuto problému pozornost;
4	3	179		
5	22	149	1 Nevím + 10 jiné	Ne, ale někomu to stačí; Spíše ne; v určitém období, pokud člověk nic nečeká, z nutnosti, záleží na okolnostech, někdy; pro ukojení ano, jinak ne; pro některé skupiny je východiskem
6	71	93	Nevím 6 +12 Jiné	V regulaci ano v kontrole ne; Spíše ano; spíše ne (vyhozené peníze); možná; částečně - nemoci, prohlídky, jen v kontrole;
7	84	87	Nevím 7 + 4 Jiné	Ano: více prostitutek; šíření pohlavních nemocí; kažení mládeže; šíření prostituce, kde není žádaná; Ano: kriminalita; rozšíření, vyšší výskyt; choroby – rozšíření; mravnostní ohrožení mládeže; rozpad rodin; posun pudovosti; prodej těla vnímán jako normální, jako něco běžného; stejná jako doposud; obcházení zákona, černý trh, vznik, úplatky, změna vnímání prostituce, negativní vliv na výběr povolání mladých – zejména se slabými studijními výsledky; všechny činnosti lidského konání s sebou přinášejí určitá rizika, prostituce nebude; dojem, že je to normální; Ano: větší návštěvnost, mravní úpadek, vliv na mládež a děti; zvýšený výskyt zločinnosti
8	84	93	Nevím 5	Ano: finanční tíseň; nemá jinou možnost; záliba, závislost na sexu; je-li to pro oba dobrovolné, nevadí jim to; Ano: zoufalství, sociální nouze, finanční tíseň; neatraktivní člověk, nemá jinou možnost; sexuální náruživost, nedostatek sexu; neumí si jinak vydělat; nelze-li potřeby řešit jinak, bez použití násilí; sex bez závazků; lidská slabost; poptávka; práce jako jiné; matka samoživitelka, nemá peníze pro rodinu; je to běžný jev, je, byl a bude, řešení deficitu fyzického uspokojení, jiným způsobem by mohli ublížit, sociální důvody, vyšší potřeba sexu nebo nemohou najít partnera; finance; existenční, lidská slabost,

				určití lidé ji vyžadují; pro muže, kteří nemají stálou partnerku a mohli by vyžadovat sex násilím, sexuální frustrace; Ano: poptávka, finanční krize, nespokojení v sexu, žádné jiné východisko; Ano: samota, jsou lidé, kteří by bez těchto služeb mohli páchat sexuální delikty, pro některé je to jediná možnost, jak se sexuálně vyžít, tak proč ne
9	15	167		Jen v mimořádné situaci, kdyby nebyla jiná možnost vydělat si peníze, tíseň; Pouze v krajním případě, pokud by šlo o život; o život dítěte; v nouzi; v případě přitažlivosti muže; Nevím, jaká situace by musela nastat a to i kdybych pominula svůj věk